

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА НОВИ ГРАД
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

Број: 02-022-77/26

Датум: 25.06.2026. године

На основу члана 39. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16, 36/19, 61/21, 100/25 и 114/25), члана 52. Статута општине Нови Град („Службени гласник општине Нови Град“, број 2/17) и члана 121. став 1. Пословника о раду Скупштине општине Нови Град („Службени гласник општине Нови Град“, број 4/17 и 11/17), Скупштина општине Нови Град, на 22. редовној сједници, одржаној дана 25.06.2026. године, донијела је

ЗАКЉУЧАК

1. Усваја се Извјештај о спровођењу ревидиране Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2025. годину.
2. Извјештај из тачке 1, у прилогу, чини саставни дио овог закључка.
3. Овај Закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Нови Град“.

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Мирко Шљокавица, дипл.инж.машинства

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА НОВИ ГРАД
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

Петра Кочића бр. 2, 79220 Нови Град • телефон: +387 52 720 900 • факс: +387 52 720 901

**ИЗВЈЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ РЕВИДИРАНЕ СТРАТЕГИЈЕ
ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ НОВИ ГРАД ЗА 2025.ГОДИНУ**

ПРЕДЛАГАЧ: Начелник општине

ОБРАЂИВАЧ: Одсјек за управљање развојем

Јуни, 2026.г

1. Увод.....	2
2. Напредак у реализацији стратешких циљева и приоритета у 2025.години	3
3.1. Стратешки циљ 1: Конкурентна локална економија кроз интензивирање производње и повећање запослености.....	4
3.1.1.Приоритет 1.1: Побољшати капацитете и конкурентност малих и средњих предузећа, уз сталан раст запослености.....	5
3.1.2.Приоритет 1.2: Позиционирати општину Нови Град као дестинацију за одмор и рекреацију на отвореном развојем интегрисане и препознатљиве туристичке понуде	6
3.1.3. Приоритет 1.3: Унаприједити производњу уз постизање већег степена интензивности и продуктивности у пољопривредној производњи.....	8
3.2. Стратешки циљ 2: Побољшан квалитет живота свих грађана и стварање друштва једнаких могућности.....	9
3.2.1. Приоритет 2.1: Унаприједити јавну инфраструктуру, те квалитет и ефикасност јавних услуга у руралним и урбаним подручјима општине	11
3.2.2. Приоритет 2.2. Побољшати квалитет и доступност услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите	12
3.2.3. Приоритет 2.3. Развој културе и спорта, те стварање стимулативног амбијента за развој цивилног сектора	13
3.2.4. Приоритет 2.4. Ублажити негативне демографске трендове и изградити подстицајно окружење за породицу и младе	13
3.3. Стратешки циљ 3: Очувана животна средина уз рационално коришћење природних ресурса и унапријеђену енергетску ефикасност	14
3.3.1. Приоритет 3.1: Унаприједити систем заштите и спашавања од природних катастрофа и других несрећа.....	16
3.3.2. Приоритет 3.2: Ефикасно управљање отпадом и енергијом	16
3.3.3. Приоритет 3.3: Побољшати јавни систем водоснабдијевања, систем сакупљања, одвођења и третмана комуналних отпадних вода и квалитета вода.....	17
3.3.4. Приоритет 3.4: Ефикасно управљање простором, јавном имовином и животном средином.....	18
4. Преглед напретка у реализацији мјера, у складу са постављеним индикаторима	19
5. Преглед планираних и остварених финансијских средстава у 2025.години	24
6. Допринос циљевима одрживог развоја.....	27
7. Допринос спровођењу стратешких циљева Републике Српске	38
8. Закључци и препоруке	40

1. Увод

Стратегија развоја Општине Нови Град за период 2017-2026. године (у даљем тексту: Стратегија) је кључни стратешко-плански документ Општине, који је усвојен од стране Скупштине општине 28.03.2017. године (Службени Гласник Општине Нови Град број 4/17).

Имајући у виду да се 2021. године завршио петогодишњи циклус имплементације Стратегије и да је истекао плански период секторских планова, Општинско руководство је одлучило да током 2021/2022. године проведе процес ревизије Стратегије развоја општине Нови Град, те дефинише нови плански оквир за период од 2023-2026. године. Након доношења Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, број: 63/21), Уредбе о стратешким документима у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, број: 94/21) и Уредбе о спроведбеним документима у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, број: 8/22), у процесу ревизије Стратегије је извршено ажурирање саме Стратегије, као и њено усклађивање са одредбама новог регулаторног оквира.

Скупштина општине Нови Град је усвојила Ревидирану стратегију развоја општине Нови Град за период 2023 – 2026. године (у даљем тексту: Ревидирана стратегија) дана 27.03.2023.године доношењем Закључка број 02-022-34/23 (Службени гласник општине Нови Град, број 03/23), што је дало основ и подлогу за израду обавезних пратећих спроведбених докумената, прије свега Акционог плана за спровођење стратешког документа и Годишњег извјештаја о спровођењу стратешког документа.

За први трогодишњи плански циклус (2023-2025) Акциони план се припремао непосредно након израде и усвајања Ревидиране стратегије, а након тога, Акциони план се, сходно Уредби о спроведбеним документима у Републици Српској сваке године ажурира по rolling принципу 1+2, у складу са актуелним развојним контекстом. Акциони план за период од 2024-2026.године је донио Начелник општине дана 25.05.2023.године (број: 01-052-251/23), а с обзиром да је период важења Ревидиране стратегије развоја општине Нови Град до 2026.године, дана 22.03.2024.године извршено је ажурирање Акционог плана за период од 2024-2026.године (број: 01-052-86/24).

Извјештај о спровођењу Ревидиране стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2025.годину (у даљем тексту: Извјештај за 2025.годину) израђен је на основу Ажурираног акционог плана за спровођење Ревидиране стратегије развоја Општине Нови Град за период 2024 – 2026. године. Наведени извјештај представља једанаести по реду извјештај који прати показатеље задане Стратегијом развоја за период од 2017-2026.године. У претходном периоду реализације Стратегије, израђени су сљедећи извјештаји:

1. Извјештај о остварењу годишњег плана имплементације Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2017.годину, Закључак број 02-022-89/18 од 30.05.2018.године,
2. Извјештај о реализацији Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2018.годину, Закључак број 02-022-57/19 од 30.05.2019.године,
3. Извјештај о реализацији Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2019.годину, Закључак број 02-022-56/20 од 25.06.2020.године,
4. Извјештај о реализацији Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2020.годину, Закључак број 02-022-150/21 од 02.07.2021.године,
5. Извјештај о средњорочној евалуацији Стратегије развоја општине Нови Град за период евалуације од 2017-2021.године, Закључак број: 02-022-153/21 од 02.07.2021.године,
6. Извјештај о реализацији Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2021.годину, Закључак број 02-022-82/22 од 04.10.2022.године.
7. Извјештај о реализацији Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2022.годину, Закључак број 02-022-72/23 од 12.09.2023.године,
8. Извјештај о реализацији Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2023.годину, број 03/13-052-13/24 од 29.07.2024.године,
9. Извјештај о спровођењу Ревидиране стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2024.годину, Закључак број 02-022-117/25 од 25.06.2025.године,
10. Извјештај о спроведеном финалном вредновању Стратегије развоја општине Нови Град за период од 2017-2026. године, Закључак број 02-022-232/25 од 25.12.2025.године.

Циљ Извјештаја за 2025.годину је да на једноставан и јасан начин представи резултате имплементације Ревидиране стратегије за 2025.годину. Његова сврха је, такође, да информише и покрене све битне актере на додатну мотивацију и размишљање о доприносу у свом раду као и у доношењу одлука о стратешким приоритетима и оперативним циљевима у наредним годинама.

Садржај и обавезни елементи Извјештаја за 2025.годину прописани су Уредбом о спроведбеним документима у Републици Српској, а носилац израде овог извјештаја је Одсјек за управљање развојем, који у општини Нови Град обавља функцију јединице за управљање развојем. Извјештај за 2025.годину је припремљен у сарадњи са свим унутрашњим организационим јединицама општинске управе, а сви начелници одјељења и шефови одсјека у Општинској управи учествују у процесима управљања развојем општине (планирање, припрема, имплементација) и осигуравају сарадњу службе којом руководе.

Подаци који су коришћени приликом израде Извјештаја за 2025.годину прикупљани су континуирано од релевантних организационих јединица општинске управе, одговорних за реализацију и праћење имплементације пројеката, као и од релевантних екстерних партнера, односно јавних установа и предузећа која су дефинисана као носиоци имплементације одређених стратешких пројеката, те су кориштени и подаци званичних извора (домаће статистичке институције, извјештаји и сл.) као и подаци са којима Одсјек за управљање развојем располаже и које је прикупио у непосредним контактима са надлежним институцијама.

2. Напредак у реализацији стратешких циљева и приоритета у 2025.години

Визија развоја општине Нови Град: „Нови Град до 2026. године: Нова улагања, јединствени доживљаји и здрава средина!“, у планском периоду од 2023-2026.године оствариће се кроз реализацију 3 стратешка циља, разрађена у 11 приоритета, и то:

Табела 1: Преглед стратешких циљева и приоритета

Стратешки циљеви	Приоритети
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1: Конкурентна локална економија кроз интензивирање производње и повећање запослености	Приоритет 1.1: Побољшати капацитете и конкурентност малих и средњих предузећа, уз сталан раст запослености
	Приоритет 1.2: Позиционирати општину Нови Град као дестинацију за одмор и рекреацију на отвореном развојем интегрисане и препознатљиве туристичке понуде
	Приоритет 1.3: Унаприједити производњу уз постизање већег степена интензивности и продуктивности у пољопривредној производњи
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2: Побољшан квалитет живота свих грађана и стварање друштва једнаких могућности	Приоритет 2.1: Унаприједити јавну инфраструктуру, те квалитет и ефикасност јавних услуга у руралним и урбаним подручјима општине
	Приоритет 2.2: Побољшати квалитет и доступност услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите
	Приоритет 2.3: Развој културе и спорта, те стварање стимулативног амбијента за развој цивилног сектора
	Приоритет 2.4: Ублажити негативне демографске трендове и изградити подстицајно окружење за породицу и младе
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3: Очувана животна средина уз рационално коришћење природних ресурса и унапријеђену енергетску ефикасност	Приоритет 3.1: Унаприједити систем заштите и спашавања од природних катастрофа и других несрећа
	Приоритет 3.2: Ефикасно управљање отпадом и енергијом
	Приоритет 3.3: Побољшати јавни систем водоснабдијевања, систем сакупљања, одвођења и третмана комуналних отпадних вода и квалитета вода
	Приоритет 3.4: Ефикасно управљање простором, јавном имовином и животном средином

Остваривање сва три дефинисана стратешка циља мјери се путем индикатора који показују претпостављени утицај успјешне реализације стратешких циљева. За сваки индикатор дефинисана је полазна и циљна вриједност. Полазне вриједности индикатора дефинисане су на основу података расположивих у тренутку израде ситуационе анализе и стратешког документа (2017. и 2021.г.). Циљне вриједности за 2026. годину процијењене су на основу анализе трендова из претходних година, водећи рачуна о томе да је неопходно остварити стратешки искорак у наредном стратешком периоду, као и о томе да је такав искорак изводив, уз значајно улагање ресурса којим располажу одговорни актери развоја општине.

3.1. Стратешки циљ 1: Конкурентна локална економија кроз интензивирање производње и повећање запослености

Први стратешки циљ представља главни предуслов дугорочног опстанка становништва и општине. Привредни раст општине зависи од предузетничке активности и продуктивности, а повољан пословни амбијент један је од главних предуслова за развој, раст и јачање предузетништва.

Овим стратешким циљем се жели остварити одрживо кориштење расположивих природних ресурса и њихово стављање у функцију развоја општине кроз области пољопривреде, туризма и прерађивачке индустрије. Креирањем производа и услуга заснованих на наведеним ресурсима кроз инвестирање у знање, подстицање локалних и привлачење страних инвестиција се треба осигурати повећање прихода и привредних субјеката и самим тим унаприједити квалитет живота становништва.

Табела 2: Списак индикатора Стратешког циља 1 и њихов статус извршења

Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2017.)	Полазна вриједност (2021.)	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Процент извршења 2025/2026 - %
Просјечан број запослених	4.006	4.023	3.735	4.500	82,99%
Број пословних субјеката	595	581	571	625	92,96%
Покривеност увоза извозом (%)	37,6	51,60	24	55	43,64%
Учешће прихода од извоза у укупном приходу привредних друштава (%)	12	16	4,6	18	25,56%
Просјечна нето плата(КМ)	719,00	893,00	1.407,00	1.350,00	104,22%
Остварени порески приходи <i>per</i> <i>capita</i> у КМ	309,00	422,00	686,99	>430,00	159,77%
Просјек за Стратешки циљ 1					84,86%

Извори података : АПИФ, интерне базе података, Извјештаји о реализацији буџета општине Нови Град, Републички завод за статистику, билтен „Градови и општине 2025.г.“, билтен „Статистике плата, апослености и незапослености 2025“, Привредна комора: Привредна кретања за 2025 г.

Анализа индикатора Стратешког циља 1 показује да је укупан ниво остварења од 84,86% испод очекиване динамике, при чему се уочава неравномјеран напредак по појединачним областима, гдје су финансијски и фискални показатељи значајно повољнији у односу на индикаторе запослености, спољнотрговинске размјене и структурног развоја привреде, што указује на раст прихода без пропорционалног јачања реалне економске базе.

Негативни демографски трендови, као што су смањење наталитета и одлив становништва, доводе до смањења радне снаге. Ово директно утиче на просјечан број запослених, као што је видљиво из података. Од 2017. до 2025. године, број запослених је смањен са 4.006 на 3.735 (6,76%), што указује на недостатак доступне радне снаге. Такође, одлазак младих и квалификованих радника у иностранство утиче на квалитет радне снаге која остаје у земљи. Подаци указују на то да економија у постојећој структури не генерише довољан број нових радних мјеста да би надокнадила негативне демографске токове и одлив радне снаге. Такође, степен остварења циљне вриједности од 82,99% потврђује да се ради о структурном, а не краткорочном изазову. Број пословних субјеката остаје релативно стабилан, али без значајнијег раста, што указује на ограничену предузетничку динамику.

Слично трендовима у Републици Српској, покривеност увоза извозом на подручју општине Нови Град од 2022.године биљежи континуиран тренд пада, те 2025. године износи 24%, што је у односу на претходну 2024.годину мање за 2,5% и мање од половине циљане вриједности од 55%. На основу података Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге, забиљежен је пад учешћа прихода од извоза у укупним приходима привредних друштава која су предала завршне рачуне за 2025.годину: са 16% у 2021. на 4,6% у 2025.години, уз врло ниску реализацију циљне вриједности (25,56%). Према релевантним економским анализама, један од основних узрока смањења извоза било је избијање рата у Украјини у фебруару 2022. године, што је изазвало озбиљне поремећаје на тржишту Европске уније, које је представљало главно извозно одредиште за домаће привредне субјекте (Хрватска, Њемачка и Аустрија). Као резултат ових промјена, извоз је знатно смањен, а каснији опоравак био је ограничен, што се директно одразило на показатеље конкурентности. Пословни субјекти са подручја општине Нови Град су у том периоду повећали извозне капацитете и располагали робом на залихама, али је пласирање у ранијем обиму онемогућено јер је тржиште ЕУ постало нестабилно и преусмјерило потражњу ка производима које домаћи произвођачи не производе.

Током 2025. године Влада Републике Српске је наставила са мјерама побољшања економско-социјалног положаја запослених кроз повећање плата. Сходно томе, просјечна нето плата на подручју општине Нови Град је повећана за 95,68% од 2017. до 2025. године и за 57,55% од 2021. до 2025. године. Међутим, и поред значајног номиналног раста, просјечна плата у Новом Граду (1.407,00 КМ) заостаје за републичким просјеком (1.528,00 КМ) за готово 8%. Када се ови подаци ставе у контекст трошкова живота и стопе годишње инфлације у периоду од 2021. до 2025. године, која је кумулативно износила преко 25%, долази се до закључка да снажан раст цијена (нарочито након пандемијске 2020. године) анулира или премашује раст личних прихода. Сходно томе, номинално повећање плата није резултирало стварним и дугорочним побољшањем животног стандарда грађана (просјечна нето плата у Новом Граду покривала је 49,98% синдикалне потрошачке корпе у Републици Српској у децембру 2025. године, која је износила 2.815,02 КМ).

Остварени порески приходи по глави становника су повећани за 122,32 % од 2017. до 2025. године и за 62,79 % од 2021. до 2025. године. Иако је циљ за 2026. годину премашен још у 2022. години, овај раст је највећим дијелом посљедица смањења броја становника и инфлаторног раста цијена.

Као кључна подручја дјеловања за остварење Стратешког циља 1 дефинисана су 3 приоритета:

- **Приоритет 1.1:** Побољшати капацитете и конкурентност малих и средњих предузећа, уз сталан раст запослености
- **Приоритет 1.2:** Позиционирати општину Нови Град као дестинацију за одмор и рекреацију на отвореном развојем интегрисане и препознатљиве туристичке понуде
- **Приоритет 1.3:** Унаприједити производњу уз постизање већег степена интензивности и продуктивности у пољопривредној производњи.

3.1.1. Приоритет 1.1: Побољшати капацитете и конкурентност малих и средњих предузећа, уз сталан раст запослености

Табела 3: Списак индикатора Приоритета 1.1. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Број привредних друштава ¹ /број предузетничких радњи	151/444	140/441	141/440	150/421	155/470	91,36%
Просјечан број запослених радника	4.006	4.023	3.822	3.735	4.500	82,99%
Укупан остварени приход привредних друштава (КМ)	195.862.131	276.687.573,00	361.290.283,00	383.899.137,00	318.190.709,00	120,65%
Покривеност увоза извозом (%)	37,6	51,6	26,5	24	55	43,64%
Гранични прелаз Нови Град-Двор прекатегорисан у категорију граничног прелаза за транспорт роба	Не	Не	Не	Не	Да	0%

Извори података : АПИФ, интерне базе података, Извјештаји о реализацији буџета општине Нови Град, „Републички завод за статистику, билтен „Градови и општине 2025.г.“, билтен „Статистике плата, апослености и незапослености 2025“, Привредна комора: Привредна кретања за 2025 г.

Анализирајући приоритет 1.1, који се фокусира на побољшање капацитета и конкурентности малих и средњих предузећа уз сталан раст запослености, примјећује се неколико кључних трендова. Број привредних друштава и предузетничких радњи стагнира — са 151/444 у 2017. години на 150/421 у 2025. години, што представља 91,36% реализације у односу на циљ за 2026. годину. Број привредних друштава показује релативно стабилан тренд (остварење од 96,77%% у односу на циљ од 155), док је сектор самосталних предузетника забиљежио пад на 421 активну радњу (остварење од 89,57% у односу на циљ од 470), што упућује на то да се овај сегмент привреде још увијек суочава са изазовима одрживости и не прелази у сложеније правне облике пословања, већ се гаси услед тржишних притисака, недостатка радне снаге и раста трошкова.

Просјечан број запослених радника је благо порастао за 0,42% од 2017. до 2021. године (са 4.006 на 4.023), али се затим смањило за 7,16% до 2025. године (са 4.023 на 3.735). Да би се достигла циљна вриједност од 4.500 запослених до 2026. године, потребно је повећање од 20,48% у односу на

¹ Број привредних друштава односи на привредна друштва која имају сједиште на подручју општине Нови Град и која су предала завршне рачуне

тренутно стање, што овај индикатор ставља у ред приоритетних задатака који захтијевају интензивне мјере подршке запошљавању. Овакав тренд на тржишту рада, који је у великој мјери условљен општим демографским кретањима и миграционим изазовима на нивоу цијеле регије, јасно указује на то да је очување радне снаге један од најкомплекснијих задатака за локалну привреду.

Истовремено, укупан остварени приход привредних друштава биљежи снажан раст — са 195,8 милиона КМ у 2017. години на преко 380 милиона КМ у 2025.години, што је за 20,65% више у односу на циљану вриједност. Овај раст показује способност дијела привреде да генерише високе приходе, али како исти није праћен растом запослености, то указује на концентрацију прихода у мањем броју субјеката. Да би се овај тренд претворио у шире друштвене користи, неопходно је спровођење мјера које ће подстаћи децентрализацију привредног раста и ширење економске активности на већи број субјеката. То се може постићи кроз веће подстицаје за мала и средња предузећа, олакшан приступ повољним кредитним линијама, подршку у дигитализацији и извозној припреми, као и кроз умрежавање мањих фирми са већим привредним субјектима. Поред тога, потребно је развити програме обука и преквалификације који би подстакли запошљавање у растућим секторима, како би економски раст постао инклузивнији и одрживији.

Спољнотрговинска позиција остаје неповољна, са ниском покривеношћу увоза извозом, што указује на структурну неравнотежу и ограничену конкурентност привреде. У том контексту, индикатор који се односи на прекатегоризацију граничног прелаза за транспорт робе није реализован, јер још увијек није дошло до институционалних ни оперативних промјена статуса.

Свеукупно посматрано, привреда општине Нови Град показује ограничену структурну развијеност, при чему економски раст није довољно ослоњен на предузетништво и ширење малих и средњих предузећа. Пословна активност је недовољно диверзификована, а предузетнички сектор не остварује улогу носиоца запошљавања и локалног економског развоја у пуној мјери.

У циљу унапређења укупног привредног развоја неопходно је преусмјерити фокус са раста појединачних економских резултата на јачање предузетништва као носиоца развоја. То подразумијева јачање квалитета и ефеката постојећих мјера подршке, са нагласком на креирање нових радних мјеста, раст продуктивних МСП и њихово умрежавање у локалне ланце вриједности. Такође, потребно је интензивирати савјетодавну и менторску подршку предузетницима, подстицати дигиталну трансформацију пословања и јачати извозну оријентацију привреде. На тај начин предузетништво може преузети улогу главног покретача одрживог и инклузивног економског развоја општине.

3.1.2. Приоритет 1.2: Позиционирати општину Нови Град као дестинацију за одмор и рекреацију на отвореном развојем интегрисане и препознатљиве туристичке понуде

Табела 4: Списак индикатора Приоритета 1.2. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Број смјештајних капацитета (лежаја)	124	161	264	351	300	117%
Број долазака туриста	794	771	598	1.712	1.200	142,66%
Број ноћења туриста	1.920	975	1.975	5.775	2.700	213,88%
Износ укупно наплаћене боравишне таксе	2.737,50 КМ	3.211,03 КМ	6.111,00 КМ	13.275,00 КМ	5.000,00 КМ	265,50%
Број пословних субјеката у Подручју I- дјелатност пружања смјештаја, угоститељство	112	107	104	102	120	85%
Број запослених у Подручју I- дјелатност пружања смјештаја, угоститељство	242	236	209	199	280	71%

Извори података : АПИФ, интерне базе података, Извјештаји о реализацији буџета општине Нови Град, „Републички завод за статистику, билтен „Градови и општине 2025.г.“, билтен „Статистике плата, апослености и незапослености 2025“, Привредна комора: Привредна кретања за 2025 г., Пореска управа Републике Српске-Мјесечне пријаве извјештај боравишне таксе

У периоду од 2017. до 2025. године туризам на подручју општине Нови Град биљежи изразито позитивне трендове у обиму промета, уз истовремено уочљиве структурне изазове унутар сектора. Број смјештајних капацитета повећан је за 227 лежаја у односу на 2017. годину (раст од 183%), при чему је доминантан дио тог повећања остварен кроз развој приватног смјештаја. Овај сегмент је

постАО кључни носилац проширења смјештајних капацитета, што указује на промјену структуре понуде у правцу већег учешћа физичких лица у укупној туристичкој инфраструктури.

Раст броја смјештајних капацитета пратио је снажан раст туристичког промета у 2025. години. Број долазака туриста у 2025. години достигао је 1.712, чиме је циљна вриједност за 2026. годину (1.200 долазака) премашена за 42,66%. Још израженији је раст броја ноћења, који је са 1.920 у 2017. години порастао на 5.775 у 2025. години, што представља више него двоструко надмашивање стратешког циља од 2.700 ноћења, односно 213,88% извршења. Овакав однос између долазака и ноћења указује на продужење просјечног боравка туриста, што је са аспекта економског ефекта врло повољан развојни индикатор.

Значајан раст остварен је и у домену прихода од боравишне таксе, који су у 2025. години достигли 13.275,00 КМ. У односу на почетних 2.737,50 КМ из 2017. године, раст прихода од боравишне таксе у 2025. години представља скоро петоструко повећање, док је циљна вриједност за 2026. годину (5.000,00 КМ) премашена за готово три пута.

Овакав раст туристичког промета и прихода од боравишне таксе, међутим, не може се тумачити искључиво као резултат повећаног повећаног обима долазака и ноћења, већ је у значајној мјери условљен институционалним и фискалним промјенама. Наиме, почетком 2025. године ступио је на снагу нови Закон о боравишној такси у Републици Српској, којим је измијењен модел наплате, тако што је укинута паушално плаћање по лежају за приватни смјештај и уведен обрачун по сваком оствареном ноћењу. Такође, 2025. године је усвојена је нова Одлука о висини боравишне таксе на подручју општине Нови Град, којом је износ повећан са 1,50 КМ на 2,50 КМ по ноћењу. Кумулативно дјеловање ових мјера резултовало је номиналним повећањем прихода, уз истовремено побољшање обухвата и прецизније евиденције туристичког промета.

С друге стране, број привредних субјеката у области смјештаја и угоститељства смањен је са 112 на 102, што представља 85% остварења циљане вриједности. Овај тренд указује на структурне промјене у сектору, при чему се раст туристичке активности не одражава кроз повећање броја самосталних предузетника и привредних друштава, већ се у већој мјери заснива на приватном смјештају који пружају физичка лица, односно раст туристичке активности се остварује доминантно кроз проширење и интензивније коришћење тог сегмента понуде.

Посебно је изражен изазов у области запослености у области туризма и угоститељства. Број запослених у овом сектору смањен је са 242 на 199, што представља 71% остварења циљане вриједности (280 запослених). Овај пад указује да повећање туристичког промета није довело до пропорционалног раста запослености у сектору. Раст активности се у већој мјери одвија кроз приватни смјештај, гдје је ниво формалне запослености по јединици капацитета по правилу низак. У таквом моделу пословања доминира ангажовање власника и чланова домаћинства, уз ограничено запошљавање додатне радне снаге, што доводи до тога да раст промета не генерише еквивалентан раст запослености.

Свеукупно посматрано, општина Нови Град располаже значајно већим обимом туристичког промета и смјештајних капацитета у односу на планиране вриједности, међутим туристички сектор још увијек није у довољној мјери развијен као интегрисани економски систем који генерише пропорционалан раст привредних субјеката, инвестиција и запослености. Уочава се да је раст туристичких индикатора праћен ограниченим мултипликативним ефектима на локалну економију, што указује на недовољну структурну повезаност туризма са другим привредним секторима.

Сходно наведеном, будући развојни приоритети треба да буду преусмјерени са квантитативног раста туристичког промета на повећање његове економске додате вриједности. То подразумијева развој разноврсније и конкурентније туристичке понуде, креирање садржаја који продужавају боравак и повећавају потрошњу туриста, јачање угоститељских и смјештајних капацитета више категорије, те системско повезивање туризма са локалном пољопривредом, прерађивачком индустријом, занатством и другим услужним дјелатностима. Посебан значај има подстицање инвестиција и предузетништва у сектору, како би се повећао број формалних привредних субјеката и креирала нова радна мјеста. На тај начин туристички раст може бити ефикасније претворен у одржив локални економски развој.

3.1.3. Приоритет 1.3: Унаприједити производњу уз постизање већег степена интензивности и продуктивности у пољопривредној производњи

Табела 5: Списак индикатора Приоритета 1.2. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Број регистрованих пољопривредних газдинстава	679	263	288	299	290	103,10%
Број регистрованих предузећа у пољопривреди (привредна друштва и предузетници)	23	21	19	14	40	35%
Површина пољопривредног земљишта које се обрађује (уписаног у Регистар)-ha	2.701	1.558	1.650	2.425	1.800	134,72%
Остварени приходи привредних друштава у Подручју А - пољопривреда, шумарство и риболов (KM)	2.768.590,00	3.490.274,00	3.731.750,00	4.606.351,00	4.540.000,00	101,46%

Извори података : АПИФ, интерне базе података , Одјељење за привреду и пољопривреду општине Нови Град.

Пољопривредни сектор представља важан сегмент локалне економије, с обзиром на постојање компаративних предности које произилазе из повољне комбинације природних и климатских услова, што омогућава развој готово свих облика производње. Ниво развијености пољопривреде директно утиче на прехранбену сигурност становништва, запошљавање у руралним подручјима, као и на развој прерађивачке индустрије, трговине и туризма. Кључни субјекти у развоју пољопривредног сектора на подручју општине представљају породична пољопривредна газдинства, у оквиру којих носилац газдинства, као физичко лице, заједно са члановима породичног домаћинства, организује и спроводи пољопривредну производњу. Према подацима Републичке управе за геодетско имовинско правне послове Републике Српске од укупно расположиве површине земљишта (46.956 ha) на подручју општине Нови Град, 20.796 ha је обрадиво. Међутим, у Регистар пољопривредних газдинстава је, према подацима АПИФ-а, уписано 299 пољопривредних газдинастава са 2.425 ha обрадивог земљишта. Према подацима из Табеле бр. 4. видљив је значајан пад броја регистрованих газдинстава у периоду од 2017.-2021.године, а разлог томе је пријава Пореској управи обавезе доприноса за 2020. годину, те су од 2020.године у Регистар уписани, у највећем броју, произвођачи који имају обезбјеђен редован откуп својих производа односно који остварују мјесечне приходе, те су у могућности измирити прописане обавезе. Број регистрованих пољопривредних газдинстава биљежи благи раст са 288 у 2024. години на 299 у 2025. години, чиме је циљна вриједност (290) премашена и достигнут степен извршења од 103,10%. Овај податак указује на стабилизацију и умјерено јачање формалне базе породичних газдинстава.

Број привредних друштава и самосталних предузетника у Подручју А-Пољопривреда, шумарство и риболов у 2025. години износи 14, што представља пад у односу на претходне године и представља 35% у односу на циљну вриједност за 2026.годину (40 предузећа). Овај пад указује на слабу динамику развоја пољопривредног предузетништва и потребу за додатним подстицајима, олакшицама и подршком како би се стимулисала нова предузећа и унапређен општи развој сектора.

Остварени приходи привредних друштава у сектору пољопривреде, шумарства и риболова биљеже константан раст у посматраном периоду. У 2021. години, укупан приход овог сектора износио је 3.490.274,00 KM, да би у 2025. години достигао 4.606.351,00 KM, што представља 101,46% циљане вриједности. Ово указује да, упркос смањењу броја привредних субјеката, преостали капацитети остварују раст прихода и већу економску ефикасност.

Захваљујући повољним природним условима и неискориштеним земљишним ресурсима, пољопривредна производња и прерада представља највећу развојну шансу општине Нови Град. Међутим, развој пољопривреде условљен је великим бројем фактора и суочен је са бројним проблемима, а један од њих је и уситњеност понуде. У таквим условима, код малог обима понуде и неуједначеног квалитета производа, велики дио малих произвођача је искључен из пољопривредно – прехранбеног ланца. Зато основни правци подршке пољопривредном сектору треба да буду кроз успостављање дугорочнијих и боље уређених односа између пољопривредних произвођача и прерађивача, али и добро уређеног институционалног система чиме се стварају претпоставке за значајан развојни искорак.

Пољопривредна грана је веома снажно погођена и климатским промјенама. Климатски екстреми попут честих суша и поплава, изразито ниске односно високе температуре наносе велике штете пољопривреди. Како се услови производње интензивно мијењају, пољопривредни сектор мора припремити техничко-технолошки и институционални одговор на ове проблеме. У овом смислу веома је значајан Пројекат изградње система наводњавања на подручју општине Нови Град, чијом реализацијом ће се повећати се приноси биљних култура и промјенти начин обраде земљишта, а створиће се и добар основ за проширење мреже, што ће свакако имати значајан допринос у унапређењу конкурентности пољопривреде на подручју општине Нови Град. Основни ефекти наводњавања пољопривредних површина биће: повећање приноса биљних култура, стабилизација производње у сушним раздобљима, промјена структуре сјетве и орјентација тржишној економији и високопрофитабилним културама.

Свеукупно посматрано, пољопривреда у општини Нови Град тренутно има изражен ресурсни потенцијал, али ограничен економски учинак. Сектор је доминантно заснован на малим и уситњеним породичним газдинствима, уз недовољну организацију производње, слаб степен удруживања и ограничену повезаност са прерађивачким капацитетима и тржиштем. Због тога је додата вриједност ниска, а значајан дио прихода остаје на нивоу примарне производње.

Да би постала мотор развоја, пољопривреда мора прећи са индивидуалне на организовану и тржишно интегрисану производњу. То подразумева јачање задруга и откупних центара, развој локалне прераде, уговорену производњу са сигурним пласманом, као и модернизацију кроз наводњавање и технолошка унапређења. Повезивањем са туризмом, трговином и јавним сектором, пољопривреда може постати сектор који не само да производи, већ и генерише запошљавање, инвестиције и значајно већи локални економски ефекат.

3.2. Стратешки циљ 2: Побољшан квалитет живота свих грађана и стварање друштва једнаких могућности

Стратешки циљ 2 усмјерен је на унапређење укупног квалитета живота становништва и стварање друштва једнаких могућности у свим дијеловима општине, уз равномјеран развој градских и сеоских подручја и посебну пажњу према осјетљивим друштвеним групама.

Побољшање квалитета живота обухвата стално унапређивање образовања, социјалне заштите и здравствених услуга, као и развој културних, спортских и других јавних садржаја у складу са потребама грађана. Посебан значај има јачање система социјалне укључености кроз развој доступних и дугорочно одрживих услуга подршке, које пружају јавне установе и организације цивилног друштва.

Кључни изазов за општину Нови Град је заустављање одлива становништва, нарочито младих и радно способних. У складу с тим, други стратешки циљ је усмјерен на то да се створе услови за останак становништва а то је у првом реду, поред економских услова, побољшање квалитета и доступности јавних и комуналних услуга те уравнотежен развој како урбаних тако и руралних дијелова општине.

Табела 6: Списак индикатора Стратешког циља 2 и њихов статус извршења

Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2017.)	Полазна вриједност (2021.)	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026.)	Проценат извршења 2025/2026 - %
Удио радно способног становништва (15-64) у укупном броју становника, %	68,93%	67%	65,80%	65,10%	70%	93,00%
Индекс старења (%)	167,64%	191,31%	205,95%	210,6%	180%	85,47%
Степен развијености општине на нивоу РС	средње развијена	неразвијена	неразвијена	неразвијена	средње развијена	0,00%
Миграциони салдо	-104,00	-32	-67	-67	-40	59,70%
Просјек за Стратешки циљ 2						59,54%

Извори података :Републички завод за статистику, билтен „Градови и општине 2025.г.“, Републички завод за статистику РС- Пројена становништва средином 2024.године, Републички завод за статистику РС-Демографска статистика 2025.г.

Подаци показују да се удио радно способног становништва (15-64 година старости) у укупном броју становника смањило са 68,93% у 2017.години на 65,10% у 2025. години, што представља пад од 3,83%. Упркос овом паду, проценат извршења за 2025. у односу на циљну вриједност за 2026. је 93,00%, што указује да је циљ достижан уз одговарајуће мјере.

Индекс старења је процентуални удио особа старих 60 и више година у односу на број особа старих 0 – 19 година. Индекс већи од 40% показује да је становништво одређеног подручја зашло у процес старења, а исти је на подручју општине Нови Град 2025.године износио 210,6%, што значи да је на сваких 100 особа до 19 година старости било скоро 211 особа преко 60 година старости, што представља изузетно високу старосну неравнотежу. Овај податак јасно показује да је популација Новог Града дубоко у процесу демографског старења, што носи велике изазове за локалну заједницу — посебно у погледу радне снаге, одрживости пензионог и здравственог система, као и потребу за унапређењем услуга и подршке за старије становнике. Проценат извршења индикатора за 2025. у односу на циљ за 2026.годину је 85,47% , што указује на потребу за мјерама које ће подстицати млађу популацију да остаје у земљи, као и на стварање услова за већу стопу рађања.

Анализа степена развијености општине Нови Град у периоду 2017–2025. показује да је кључни ограничујући фактор и даље неповољна демографска слика, која директно утиче на укупну развојну позицију локалне заједнице. Иако се у посматраном периоду уочавају позитивни помаци у економским показатељима, они нису довољни да надомјесте структурне демографске губитке, прије свега пад природног прираштаја и дугорочно смањење радно способног становништва. Због тога је општина 2019. године прешла из категорије средње развијених у категорију неразвијених јединица локалне самоуправе, што указује на доминацију демографских критеријума у укупној оцјени развијености.

Табела 7: Упоредни преглед критеријума за оцјену степена развијености општине Нови Град, за период од 2017-2025

Год.	Приход МСП-а по становнику (у 1000 КМ)	Остварени буџетски приход (у мил. КМ)	Буџетски приходи по станов. (у 100 КМ)	Стопа незапослености (%)	Густина насељености (стан. / км ²)	Регистрована возила у односу на укупан број регистрованих возила у РС (%)	Ученици ОШ у односу на број становника (%)	Стопа природног прираштаја (%)	Број пословних субјеката у односу ук. број у РС (%)	Вриједност грађевинских радова и стамбена изградња у односу на укупну вриједност у РС (%)
2017	7,76	9,43	3,74	37,00%	51,77	1,79%	7,25%	-9,62%	1,54%	0,37%
2018	8,76	10,62	4,20	15,50%	51,11	1,74%	7,31%	-8,14%	1,53%	0,27%
2019	9,74	10,78	4,27	16,70%	50,46	1,75%	6,92%	-8,89%	1,50%	0,53%
2020	9,40	11,01	4,29	19,26%	49,82	1,77%	6,17%	-10,98%	1,47%	0,18%
2021	11,96	12,54	5,42	17,13%	49,18	1,76%	5,80%	-13,35%	1,47%	0,14%
2022	14,09	14,47	6,35	16,69%	47,44	1,75%	6,27%	-9,49%	1,43%	0,03%
2023	15,12	14,46	6,45	14,85%	47,66	1,77%	6,28%	-6,60%	1,39%	0,11%
2024	16,32	16,54	7,47	13,84%	47,09	1,76%	6,25%	-7,59%	1,37%	0,16%
2025	17,53	25,23	11,53	13,56%	46,60	1,73%	6,12%	-7,67%	1,35%	н/а

Извор података: Републички завод за статистику Републике Српске: Општине и градови РС за 2017., 2018., 2019., 2020., 2021., 2022., 2023., 2024. и 2025.г., Процјене броја становника, Привредна комора РС, Извјештаји о реализацији Буџета општине, Стопа незапослености (%) = незапослени/радна снага x 100, Радна снага = запослени+незапослени, Стопа природног прираштаја (%) = Абсолутни природни прираштај (бр.рођених-бр.умрлих)/број становника x 1000,

При оцјењивању степена развијености, најлошије су оцијењени они индикатори који се односе на демографску структуру становништва – густина насељености, стопа природног прираштаја и број ученика у основним школама у односу на укупан број становника. Ови показатељи указују на континуирани тренд смањења броја становника и старења популације, што представља значајну препреку за дугорочни развој. Са друге стране, индикатори који се односе на економску активност показују позитиван тренд. Приходи малих и средњих предузећа по становнику порасли су више него двоструко у периоду од 2017. до 2025. године, а буџетски приходи такође биљеже константан раст. Буџетски приходи по становнику повећани су са 374,00 КМ у 2017. години на 1.153,00 КМ у 2025. години. Значајан је и пад стопе незапослености, која је са 37% у 2017. години смањена на 13,56% у 2025. години (Просјечан број незапослених у 2025.г.: 586, Просјечан број запослених у 2025.г.: 3.735). Пад стопе незапослености је, иако наизглед охрабрујући индикатор, у великој мјери условљен смањењем броја становника, односно одливом радно способног становништва путем миграција у веће урбане центре и иностранство. Удио општине Нови Град у укупном броју пословних субјеката у Републици Српској биљежи пад, што је у највећој мјери резултат негативних демографских процеса, као и све израженије концентрације становништва и економских активности у већим урбаним центрима. Овакав тренд указује на структуралну неравнотежу у регионалном развоју, гдје већи градови све више апсорбују и становништво и економске активности, док мање општине, попут Новог Града, губе релативни значај у укупној економији Републике Српске.

Подаци о унутрашњим миграцијама показују негативан миграциони салдо у периоду од 2017. – 2025. године. Проценат извршења индикатора је 59,70%, што указује на озбиљне проблеме у задржавању становништва. Званичних података о вањским миграцијама нема, али с обзиром да смо већ неколико деценија свједоци процеса исељавања радно-способног становништва у друге европске и прекоокеанске земље, можемо закључити да је салдо вањског миграционог кретања далеко већи у односу на салдо унутрашњег миграционог кретања.

Као кључна подручја дјеловања за остварење Стратешког циља 2 дефинисана су 4 приоритета:

- **Приоритет 2.1:** Унаприједити јавну инфраструктуру, те квалитет и ефикасност јавних услуга у руралним и урбаним подручјима општине
- **Приоритет 2.2:** Побољшати квалитет и доступност услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите
- **Приоритет 2.3:** Развој културе и спорта, те стварање стимулативног амбијента за развој цивилног сектора
- **Приоритет 2.4:** Ублажити негативне демографске трендове и изградити подстицајно окружење за породицу и младе

3.2.1. Приоритет 2.1: Унаприједити јавну инфраструктуру, те квалитет и ефикасност јавних услуга у руралним и урбаним подручјима општине

Табела 8: Списак индикатора Приоритета 2.1. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Локална путна мрежа – однос асфалтираних и макадамских/земљаних локалних путева	118,67 km 295,95 km	123,17 km: 136,25 km	132 km, 127,25 km	132,1 km, 127 km,	140 km, 119 km	94,36%
Број корисника услуга Е-управе Општине Нови Град	0	42	60	72	100	72%

Извори података: Информације о стању локалних путева и улица на подручју општине Нови Град, интерне базе података

Подаци о локалној путној мрежи показују да је однос асфалтираних и макадамских/земљаних локалних путева у 2025. години био 132,1 km асфалтираних наспрам 127 km макадамских и земљаних коловоза. Ово показује побољшање у односу на 2021. годину, односно да је 9 km макадамских/земљаних коловоза асфалтирано. Циљна вриједност за 2026. је 140 km асфалтираних путева (дакле још 7,9 km), са процентом извршења од 94,36% у 2025. Овај тренд указује на позитиван напредак ка побољшању квалитета путне инфраструктуре, али је потребно наставити са интензивним радовима на асфалтирању како би се постигао задати циљ.

Број корисника услуга Е-управе Општине Нови Град порастао је са 42 у 2021. години на 72 у 2025. години, што представља напредак од 71,43%. Циљна вриједност за 2026. годину је 100 корисника, а тренутан проценат извршења циљне вриједности износи 72%. Ово указује на потребу за даљим улагањима у промоцију и унапређење Е-управе како би се подстакло више грађана да користе ове услуге. Побољшање приступа и корисничког искуства, као и едукација становништва о предностима Е-управе, могу допринијети бржем достизању циљне вриједности.

Свеукупно, постигнут је значајан напредак у унапређењу јавне инфраструктуре и дигитализацији јавних услуга, али и даље постоје неуједначености између урбаних и руралних подручја, посебно у погледу преосталих макадамских дионица и ограничене употребе Е-управе. У наредном периоду потребно је наставити инфраструктурно повезивање свих насеља, убрзати уједначавање квалитета услуга у свим насељима и додатно проширити дигиталне јавне услуге, како би се обезбиједила равномјерна доступност и виши ниво квалитета услуга на цијелој територији општине.

3.2.2. Приоритет 2.2. Побољшати квалитет и доступност услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите

Табела 9: Списак индикатора Приоритета 2.2. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Проценат предшколске дјеце укључене у предшколско васпитање и образовање и у програм пред полазак у школу	28,99%	29,80%	34,06%	78,15%	40,00%	195,38%
Укупан број ученика основних и средњих школа	2.627	2.065	1.922	1.901	2.270	83,74%
Број становника на 1 љекара	1.335	1.518	1.493	1.106	1.000	90,41%
Број корисника сталне и једнократне новчане помоћи	191	275	227	228	225	98,68%
Број стамбених јединица које су укључене у модел социјалног становања	0	0	0	0	50	0,00%

Извор: Републички завод за статистику РС, билтени предшколског, основног и средњег образовања, ЈУ Дјечији вртић „Пчелица Маја“, ЈУ Центар за социјални рад Нови Град, Одјељење за друштвене дјеларности општине Нови Град.

Приоритет 2.2 показује генерално позитивне резултате у погледу унапређења доступности услуга у области образовања, здравства и социјалне заштите, али уз изражене структурне и демографске изазове који ограничавају укупни ефекат политика.

Најзначајнији напредак остварен је у области предшколског образовања, гдје је обухват предшколске дјеце укључене у предшколско васпитање и образовање достигао 78,15% у 2025. години, што значајно премашује циљану вриједност од 40% (195,38% извршења). Овај резултат је директна посљедица улагања у капацитете ЈУ Дјечији вртић „Пчелица Маја“ током 2025.године. Проширењем смјештајних капацитета, формирањем нових група обезбијеђено је реално повећање доступности услуга, што указује на што указује на јачање институционалне инфраструктуре предшколског образовања и побољшање обухвата дјеце у систему раног васпитања и образовања.

С друге стране, укупан број ученика у основним и средњим школама биљежи континуирани пад, са 2.627 у 2017.години на 1.901 у 2025.години, при чему је остварено 83,74% од планираног циља за 2026. годину. Континуирано смањење броја ученика указује на дубљи демографски проблем, који није могуће ријешити само интервенцијама у образовном сектору, већ захтијева мултисекторски приступ, укључујући мјере за подстицање наталитета и задржавање младих породица.

У здравственом сектору биљежи се побољшање доступности услуга, што је видљиво кроз смањење броја становника по љекару са 1.335 на 1.106. Иако циљна вриједност (1.000) није у потпуности достигнута, тренд указује на побољшање кадровске покривености и јачање примарне здравствене заштите.

Број корисника сталне и једнократне новчане помоћи је у периоду од 2021-2025.године смањен на 228 у 2025.години (за 17%), готово достижући циљну вриједност од 225 (98,68%) што може одражавати побољшање економске стабилности одређених друштвених група.

Од 2017. до 2025. године није било стамбених јединица укључених у модел социјалног становања. Циљна вриједност за 2026. годину је 50 јединица, али тренутно нема извршења са процентом од 0%. Ово указује на потребу за хитним акцијама како би се постигла постављена циљна вриједност, прије свега је неопходно израдити Стратегију социјалног становања општине Нови Град, укључити стамбене јединице у модел социјалног становања, те реализовати кључни стратешки пројекат „Успостављање локалног фонда за подршку рјешавању стамбеног питања младих породица“, којим је планирана успостава фонда, дефинисање услова и видова подршке младим породицама.

Свеукупно стање у области образовања, здравствене и социјалне заштите у општини Нови Град је стабилно у смислу основне доступности и функционисања услуга, међутим, систем је оптерећен израженим демографским падом и неравномјерном доступношћу услуга између урбаних и руралних подручја. У наредном периоду потребно је фокусирати се на интеграцију и ефикасније коришћење постојећих капацитета кроз јачање међуинституционалне координације (образовање, здравство и социјална заштита), унапређење доступности услуга у руралним подручјима и даље проширење дигитализације јавних сервиса. Паралелно је неопходно усмјерити постојеће политике ка демографској стабилизацији, односно задржавању младих породица, како би се обезбиједио дугорочно одржив систем јавних услуга.

3.2.3. Приоритет 2.3. Развој културе и спорта, те стварање стимулативног амбијента за развој цивилног сектора

Табела 10: Списак индикатора Приоритета 2.3. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Број културно-спортских догађања на територији општине (годишње)	40	22	27	41	27	151,85%
Број чланова регистрованих спортских и културних организација	1.200 (800+400)	985 (685+300)	731 (558+173)	1.155 (905+250)	1.083 (753+330)	106,64%
Број чланова библиотеке, годишње	340	580	1.000	955	638	149,68%
Број активних ОЦД-а на подручју општине	14	16	19	19	26	73,08%

Извори података Информација о стању културе на подручју општине Нови Град, Информација о раду спортских клубова и организација на подручју општине Нови Град, интерне базе података, Одјељење за друштвене дјелатности општине Нови Град.

Анализа индикатора показује да је општина Нови Град остварила значајан напредак у појединим областима културног и друштвеног живота, али и да постоје изазови у очувању учешћа грађана у спортским и културним организацијама.

Најизраженији напредак биљежи се у области културно-спортских догађаја, гдје је у 2025. години остварено 41 догађаја, што значајно премашује полазну и циљну вриједност (27) и указује на висок ниво активности и динамике друштвеног живота у локалној заједници. Овај раст говори у прилог појачаној институционалној и организационој активности у области културе и спорта.

Позитиван тренд присутан је и у броју чланова регистрованих спортских и културних организација, који у 2025. години износи 1.155, чиме је благо премашена циљна вриједност (1.083) уз степен извршења од 106,64%. Овај податак указује на стабилизацију и умјерен раст учешћа грађана у формалним организационим структурама спорта и културе.

Значајан напредак остварен је и у области библиотечке дјелатности, гдје је број чланова достигао 955 у 2025. години, што представља 149,68% извршења циљне вриједности. Ово указује на повећано интересовање за културне садржаје и јачање навика коришћења јавних културних услуга.

С друге стране, број активних организација цивилног друштва (ОЦД) не прати у потпуности раст активности и учешћа грађана, будући да је забиљежен ограничен раст на 19 организација, што представља 73,08% остварења циљане вриједности (26). Овај податак указује да је цивилни сектор и даље релативно константан у организационом смислу, без значајнијег структурног ширења.

3.2.4. Приоритет 2.4. Ублажити негативне демографске трендове и изградити подстицајно окружење за породицу и младе

Табела 11: Списак индикатора Приоритета 2.4. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједности 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Број новорођене дјеце (4-годишњи просјек)	144	158	174	172	158	108,86%
Средства из Буџета општине усмјерена на мјере пронаталитетне политике (KM)	94.989,00	101.408,50	264.810,00	264.006,00	208.000,00	126,93%
Проценат суфинансирања трошкова боравка дјеце у вртићу од стране родитеља (по дјетету)	33%	37,8%	28,75%	28,74%	30%	95,80%

Извори података „Републички завод за статистику, билтен „Градови и општине 2025.г.“, Републички завод за статистику РС-Демографска статистика 2025.г., извјештаји о реализацији Буџета општине Нови Град, Одлуке о утврђивању економске цијене услуге ЈУ Дјечији вртић „Пчелица Маја“ Нови Град

Број новорођене дјеце показује позитиван тренд, са повећањем са 144 у 2017.години на 172 новорођенчау 2025. години, што представља раст од 19,44%. Циљна вриједност за 2026.годину је пажљиво постављена, узимајући у обзир трендове и капацитете општине, а превазилажење овог циља у 2024. години је потврда успјешности мјера које су примјењене у општини у области подршке породицама и рађању дјеце. У наредном периоду је неопходно наставити са подршком и даље

усмјеравати ресурсе на одржавање овог тренда, уз истовремено развијање и других мјера које могу унаприједити друштвене и економске услове за породице.

Повећање буџетских издвајања за пронаталитетне мјере на 264,006,00 КМ у 2025. години (што је 126,93% у односу на планирану вриједност за 2026.годину) указује на јасно определијење општинске управе да финансијски подржи породице с дјецом.

Позитиван ефекат мјера огледа се и у смањењу учешћа родитеља у суфинансирању трошкова боравка дјеце у вртићу, које је смањено на 28,74%, чиме је циљна вриједност (30%) достигнута са 95,80% извршења. Ово представља важан елемент смањења финансијског оптерећења породица и повећања приступачности предшколских услуга.

Свеукупно посматрано, приоритет 2.4 показује да су мјере пронаталитетне политике дале мјерљиве резултате кроз побољшање појединих демографских индикатора и повећање финансијске подршке породицама, али да и даље постоји потреба за континуираним и дугорочним политикама које би обезбиједиле стабилније демографске трендове и одржив ефекат на популациони развој.

3.3. Стратешки циљ 3: Очувана животна средина уз рационално коришћење природних ресурса и унапријеђену енергетску ефикасност

Трећи стратешки циљ усмјерен је на очување животне средине, те да се истовремено, у складу са принципима одрживог развоја, таква средина искористи за привредни развој локалне заједнице. Овим циљем обухваћено је и рјешавање кључних еколошких проблема и хидрометеоролошких пријетњи, те коришћење новог приступа и рјешења који се односе на одрживу енергију. Посебна пажња се усмјерава на одлагање отпада, заштиту од природних и других несрећа, те јачање материјалних и људских капацитета, мјере енергетске ефикасности, посебно у јавним објектима и у јавној расвјети. Уз стално настојање да се, алармирањем власти у БиХ и европских институција, отклони опасност негативног еколошког утицаја одлагањем радиоактивног отпада са хрватске стране, фокус у погледу животне средине ће бити на јачању и развоју Парка природе „Уна“.

Табела 12: Списак индикатора Стратешког циља 3 и њихов статус извршења

Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2017.)	Полазна вриједност (2021.)	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026.)	Проценат извршења 2025/2026 - %
Процијењена материјална штета настала због посљедица климатских промјена и других несрећа (4-годишњи просјек) (КМ)	1.100.000,00	453.333,33	6.844.919,74	1.092.857,00	250.000,00	22,87%
Спријечена изградња Центра за збрињавање радиоактивног отпада на Трговској гори	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ	ДА	0,00%
% домаћинстава у општини који имају квалитетно регулисано водоснабдијевање ²	40,22%	48,78%	53%	53,48%	55%	97,24%
Удио домаћинстава обухваћено организованим одвозом отпада, %	49,48%	53,69%	59,25%	58,78%	70%	83,97%
% домаћинстава у општини која су прикључена на канализациону мрежу	32,98%	33,40%	33,40%	33,40%	50%	66,80%
Просјек за Стратешки циљ 3						54,18%

Извори података: Републички завод за статистику, билтен „Градови и општине 2025.г.“, Извјештај КП „Комус“ ад Нови Град, Извјештај КП „Водовод и канализација“ ад Нови Град, Информација о раду Комисије за евиденцију и процјену штете на објектима настале усљед елементарних непогода – земљотреса на подручју општине Нови Град, Информација о раду Комисије за процјену штете настале усљед елементарне непогоде – поплаве на подручју општине Нови Град, Извјештај о раду Комисије за процјену штете настале усљед елементарне непогоде-поплаве на подручју општине Нови Град, Извјештај о раду Комисије за процјену штете настале усљед елементарне непогоде-поплаве на подручју општине Нови Град

Анализа индикатора Стратешког циља 3 показује укупно неуједначен развој, са јасно израженим напретком у области комуналне инфраструктуре, али и значајним заостајањима у домену

² Према попису 2013, укупан број домаћинстава износи 8792. Укупан број прикључених домаћинстава је према подацима из Извјештаја о пословању КП „Водовод и канализација“ за 2017.;2021.;2024. и 2025.г.

смањења ризика од несрећа и у појединим сегментима еколошке инфраструктуре. Посматрано у цјелини, најбољи резултати остварени су у области водоснабдијевања, док су најизраженији изазови присутни у канализационој мрежи и систему управљања ризицима.

У области управљања ризицима од климатских промјена и природних непогода, просјечна материјална штета у 2025. години износи 1.092.857,00 КМ, што је и даље значајно изнад циљане вриједности од 250.000,00 КМ, уз степен извршења од 22,87%. Иако је у односу на 2024. годину забиљежено смањење, постигнути ниво указује да превентивне мјере и механизми заштите још увијек нису довољно развијени да би обезбиједили значајније смањење штета. Овај резултат упућује на ограничену ефикасност превентивних мјера, недовољну структурну отпорност инфраструктуре и потребу за системским јачањем капацитета цивилне заштите и управљања ризицима.

Посебан индикатор који се односи на спречавање изградње Центра за збрињавање радиоактивног отпада на Трговској гори остаје у категорији „нереализовано у односу на стратешки циљ“ (0%), иако је у практичном смислу општина задржала континуиран институционални и политички став у погледу овог питања. Међутим, због екстерног карактера одлучивања, овај индикатор се не може посматрати као резултат локалне имплементације у ужем смислу.

Највећи развојни заостатак присутан је у области канализационе инфраструктуре. Укупна дужина канализационе мреже на подручју општине је 23.036 метара и обухвата око 70% градског подручја и већи дио насеља Сводна. У току 2017. године је изграђен канализациони систем у насељеном мјесту Сводна за око 130 домаћинстава, а до краја 2018. године на овај канализациони систем је прикључено 38 домаћинстава. Од тада није било улагања у ширење канализационе мреже, па стопа прикључености стагнира на 33,40%. Главни узрок оваквог застоја је ограниченост финансијских ресурса општине, с обзиром да се ради о веома скупим и технички комплексним пројектима, чија реализација захтијева значајна капитална улагања. Иако општина већ посједује израђену техничку документацију за поједине канализационе системе, недостатак средстава онемогућава отпочињање радова и проширење мреже.

У области управљања отпадом обухват домаћинстава износи 58,78%, што представља умјерен напредак у односу на полазне вриједности, али и даље недовољан ниво у односу на циљ од 70%. Остварен резултат указује да је систем прикупљања и одвоза отпада функционално успостављен и проширен у значајном дијелу општине, али да још увијек постоје подручја са непотпуном покривеношћу. Сходно томе, потребно је наставити активности на ширењу услуге и уједначавању обухвата како би се достигла пуна територијална покривеност и обезбиједило ефикасно и одрживо управљање отпадом, нарочито у руралним подручјима.

У области водоснабдијевања остварени су значајни и стабилни помаци. Проценат домаћинстава са квалитетно регулисаним водоснабдијевањем достигао је 53,48%, чиме је готово у потпуности достигнута циљана вриједност (97,24% извршења). Ипак, преостали простор за унапређење односи се на повећање обухвата у мање доступним и руралним подручјима, како би се обезбиједила потпуна и равномјерна доступност ове услуге на цијелом подручју општине.

Сумирано, Стратешки циљ 3 карактерише добар напредак у водоснабдијевању и дјелимично унапређење у управљању отпадом, уз истовремено заостајање у канализационој инфраструктури и области смањења ризика, што указује на потребу уравнотеженијег улагања и јачања система превенције и основне комуналне инфраструктуре.

Као кључна подручја дјеловања за остварење Стратешког циља 3 дефинисана су 4 приоритета:

- **Приоритет 3.1:** Унаприједити систем заштите и спашавања од природних катастрофа и других несрећа
- **Приоритет 3.2:** Ефикасно управљање отпадом и енергијом
- **Приоритет 3.3:** Побољшати јавни систем водоснабдијевања, систем сакупљања, одвођења и третмана комуналних отпадних вода и квалитета вода
- **Приоритет 3.4:** Ефикасно управљање простором, јавном имовином и животном средином.

3.3.1. Приоритет 3.1: Унаприједити систем заштите и спасавања од природних катастрофа и других несрећа

Табела 13: Списак индикатора Приоритета 3.1. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Реализована буџетска средства за набавку постројења и опреме за ТВСЈ и ЦЗ годишње (КМ)	1.251,00	33.982,00	100.837,00	31.120,54	100.000,00	31,12%
Број пријављених инцидената уједа паса- годишње	14	17	13	18	0	0%
Број интервенција ТВСЈ, годишње	98	100	150	108	50	46,30%

Извори података: Републички завод за статистику, билтен „Градови и општине 2025.г.“, Одјељење за привреду и пољопривреду, ТВСЈ општине Нови Град, Одсјек за инспекције и комуналну полицију

Приоритет 3.1 усмјерен на унапређење система заштите и спасавања од природних катастрофа и других несрећа показује неуједначене и у цјелини недовољне резултате, при чему се посебно издваја слаб ниво инвестиција у опрему и ограничена усклађеност оперативних показатеља са стратешким циљевима.

У домену материјално-техничког опремања Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице и цивилне заштите, реализована буџетска средства за набавку опреме у 2025. години износе 31.120,54 КМ, што представља 31,12% у односу на циљану вриједност од 100.000 КМ. Овај податак указује на значајно успоравање инвестиционог циклуса и недовољан ниво континуираног улагања у модернизацију опреме, што директно утиче на оперативну спремност и ефикасност система у условима ванредних ситуација.

Када је ријеч о оперативним активностима, број интервенција Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице износи 108 у 2025. години, што у односу на циљану вриједност од 50 представља 46,30% извршења. Иако овај индикатор формално показује одступање од планираног циља, он истовремено указује да систем и даље функционише у оквиру значајног обима оперативног ангажмана, али без јасног тренда структурног побољшања који би се огледао у смањењу ризика или потребе за интервенцијама.

Посебан индикатор који се односи на број пријављених инцидената уједа паса показује да је у 2025. години забиљежено 18 случајева, чиме циљна вриједност (0) није достигнута (0% извршења). Овај податак указује да проблем и даље није системски ријешен, те да су превентивне мјере и даље недовољно ефикасне у контроли ове врсте јавноздравственог и безбједносног ризика.

3.3.2. Приоритет 3.2: Ефикасно управљање отпадом и енергијом

Табела 14: Списак индикатора Приоритета 3.2. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Израђен план управљања отпадом на одручју општине	Не	Не	Не	Не	Да	0%
Удио домаћинства обухваћено организованим одвозом отпада, %	49,48%	53,69%	59,25%	58,78%	70%	83,97%
Количина комуналног отпада који се организовано прикупља и збрињава (годишње)	4.155 t	4.765 t	4.746 t	4.795 t	5.885 t	81,47%
Годишња издвајања из буџета за јавну расвјету (КМ)	152.419,00	187.422,00	342.250,00	358.221,00	59.000,00 ³	16,47%
Број спроведених информативних и промотивних кампања о енергетској ефикасности и обновљивим изворима енергије на подручју општине	0	0	1	0	1	0%

Извори података: Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама (SECAP) Општине Нови Град за период до 2030. године, Извјештаји КП „Комус“ ад Нови Град, Извјештаји КП „Водовод и канализација“ ад Нови Град, извјештаји о реализацији Буџета општине Нови Град, Студија изводљивости за постављање нових система енергетски ефикасне јавне расвјете у 12 општина у БиХ, ЛОТ 1 и ЛОТ 2 – општина Нови Град, ENOVA d.o.o., ZGI d.o.o. и Lightech d.o.o. (2020)

³ Процјена на основу Студије изводљивости за постављање нових система енергетски ефикасне јавне расвјете у 12 општина у БиХ, ЛОТ 1 и ЛОТ 2 – општина Нови Град- сценарио 1, ENOVA d.o.o., ZGI d.o.o. и Lightech d.o.o. (2020)

Анализа индикатора Приоритета 3.2 показује неуједначен ниво остварења, уз значајне разлике између појединих области ефикасног управљања отпадом и енергијом. Укупно посматрано, највећи напредак остварен је у области организованог одвоза и количине прикупљеног комуналног отпада, док су кључни недостаци присутни у планирању система управљања отпадом и у области енергетске ефикасности.

У области институционалног оквира управљања отпадом није израђен план управљања отпадом, те је степен остварења овог индикатора 0%, што указује на изостанак основног стратешког документа. С друге стране, удио домаћинстава обухваћених организованим одвозом отпада износи 58,78%, што представља 83,97% остварења циљане вриједности и указује на релативно висок степен покривености услуге, уз простор за њено даље проширење. Количина комуналног отпада који се организовано прикупља и збрињава износи 4.795 тона годишње, што такође показује стабилан ниво функционисања система, уз остварење од 81,47% у односу на циљану вриједност.

Годишња издвајања из буџета за јавну расвјету порасла су са 187.422,00 КМ у 2021. на 358.221,00 КМ у 2025. години, што представља раст од 91,15%. Циљна вриједност за 2026. годину је 59.000,00 КМ, са тренутним процентом извршења од 16,47%. Овај значајан пораст издвајања указује на повећане трошкове и потребу за хитним мјерама реконструкције комплетне јавне расвјете како би иста била што енергетски ефикаснија. Због тога што пројекти енергетске ефикасности захтјевају и значајна финансијска средства, у наредном периоду се предлаже разматрање финансирања пројеката енергетске ефикасности по ESCO (Energy Service Company) моделу, који не захтијева додатне општинске финансијске ресурсе или кредитна задужења, већ се инвестиција отплаћује из уштеда. Према овом моделу, Општина путем јавне набавке, а на основу Студије изводљивости или енергетског аудита, бира ESCO компанију са којом потписује уговор на одређено вријеме, и у којем ESCO компанија гарантује нижи ниво трошкова у односу на досадашње трошкове и на тај начин преузима финансијски ризик за ову инвестицију. ESCO компанија улаже властита средства, а своју услугу наплаћује кроз остварене уштеде. Корисник (Општина) захваљујући оствареним уштедама, исплаћује ESCO компанији уложена средства за услуге. Након отплате услуге, Општина задржава проведена рјешења и наставља остваривати уштеде. По ESCO моделу могу се финансирати пројекти јавне расвјете, пројекти реконструкције јавних зграда кроз побољшање изолације, замјену прозора и врата и модернизацију система гријања и хлађења, инсталација соларних панела на јавним зградама, и др. Изабрана ESCO компанија врши комплетну реализацију пројекта: пројектовање, управљање радовима и опремом, пуштање у рад и одржавање, праћење и верификација уштеда и др. Индикатор који се односи на број спроведених кампања о енергетској ефикасности и обновљивим изворима енергије показује стагнацију – у 2025. години није реализована ниједна активност, чиме је постигнуто 0% у односу на циљану вриједност. Ово указује на одсуство системских мјера подизања свијести и информисања грађана, што је предуслов за одрживу транзицију ка енергетски ефикасним моделима.

3.3.3. Приоритет 3.3: Побољшати јавни систем водоснабдијевања, систем сакупљања, одвођења и третмана комуналних отпадних вода и квалитета вода

Табела 15: Списак индикатора Приоритета 3.3. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
% губици воде	40%	35%	32%	35%	30%	85,71%
Укупан број прикључака на јавну водоводну мрежу	5.374	6.148	6.512	6.572	7.000	93,88%
% домаћинстава у општини која су прикључена на канализациону мрежу	32,98%	33,4%	33,4%	33,4%	50%	66,80%

Извори података: КП „Водовод и канализација“ Нови Град

Анализа индикатора у сектору водоснабдијевања и одвођења отпадних вода показује континуирано унапређење у домену јавне водоводне мреже, али и стагнацију у развоју канализационе инфраструктуре. Губици воде су смањени са 40% (2017) на 35% (2025), што је 85,71% реализације у односу на циљ од 30% до 2026. године. У поређењу са 2024. годином није забиљежен напредак, јер је ниво губитака остао готово идентичан. Иако су губици мањи у односу на 2017. годину, остварени резултат указује на потребу за интензивнијим улагањима у санацију дистрибутивне мреже, реконструкцију застарјелих цјевовода и увођење система за активну контролу система.

Позитиван тренд биљежи и број прикључака на јавну водоводну мрежу, који је порастао са 5.374 (2017) на 6.572 (2025), што је 93,88% реализације циља од 7.000, што указује на ширење доступности водоводне мреже.

Насупрот томе, проценат домаћинства прикључених на канализациону мрежу стагнира на 33,4% од 2018. године, што је 66,8% реализације у односу на циљ од 50%. Главни узрок овог застоја лежи у високим трошковима и сложености пројекта изградње канализационе инфраструктуре, као и у недостатку финансијских средстава, упркос постојању израђене техничке документације за поједине дионице.

Укупно посматрано, Приоритет 3.3 показује да је сектор водоснабдијевања у фази постепеног јачања, док је сектор отпадних вода у стагнацији, што захтијева хитно планско дјеловање како би се достигла пуна усклађеност са циљевима за 2026. годину.

3.3.4. Приоритет 3.4: Ефикасно управљање простором, јавном имовином и животном средином

Табела 16: Списак индикатора Приоритета 3.4. и њихов статус извршења

Индикатор	Полазна вриједност (2017)	Полазна вриједност 2021	Вриједност 2024	Вриједност 2025	Циљна вриједност (2026)	Проценат извршења 2025/2026
Проценат случајева нелегалне градње	50	45	40	30	0%	0,00%
Проценат објеката који се користе без употребне дозволе	52	48	40	40	0%	0,00%
Израђена стратегија управљања јавном имовином	Не	Не	Да	Да	Да	100%
Број општинских ажурних просторно- планских докумената	7	1	2	3	3	100%

Извори података: Информација о стању бесправне градње на територији општине Нови Град

Проценат случајева нелегалне градње смањен је са 50% у 2017. на 30% у 2025. години, али нису постигнута значајна побољшања у односу на циљ, што указује на потребу за додатним мјерама и ефикаснијим контролама. Проценат објеката који се користе без употребне дозволе такође је смањен, са 52% у 2017. на 40% у 2025. години, што указује на потребу за јачом регулацијом и контролом како би се осигурало да сви објекти имају потребне дозволе. Препорука је да се у наредном периоду интензивирају инспекцијске активности, те да се ради на јачању свијести јавности о важности добијања свих потребних дозвола.

У сегменту управљања јавном имовином остварен је најзначајнији институционални напредак. Стратегија управљања јавном имовином, која није постојала у почетном периоду, у потпуности је израђена и усвојена до 2024. године, чиме је у потпуности испуњен постављени индикатор. Овим је успостављен јасан стратешки и институционални оквир за ефикасно, транспарентно и одрживо управљање јавном имовином, укључујући земљиште, објекте и другу инфраструктуру у власништву општине. Овај резултат представља значајан искорак у правцу модернизације система управљања јавним ресурсима.

Индикатор који се односи на број ажурних просторно-планских докумената показује стабилан и позитиван тренд. Број докумената повећан је са једног у 2021. години на три у 2025. години, чиме је у потпуности достигнута циљна вриједност за 2026. годину. Овај напредак указује на јачање капацитета у области просторног планирања и побољшање институционалне способности за управљање развојем простора, што је кључни предуслов за контролу градње и рационално коришћење земљишта.

Укупно посматрано, Приоритет 3.4 је дјелимично остварен. Најзначајнији резултати остварени су у области стратешког планирања и управљања имовином, док индикатори који се односе на законитост градње и употребу објеката показују ограничен напредак и структурне проблеме. Кључни изазов у наредном периоду биће реалније дефинисање циљних вриједности, јачање инспекцијских и административних капацитета, као и убрзање процеса дигитализације и легализације објеката.

4. Преглед напретка у реализацији мјера, у складу са постављеним индикаторима

РЕДНИ БРОЈ И НАЗИВ МЈЕРЕ	Индикатори мјере	Полазне вриједности (2021)	Вриједност 2025	Циљне вриједности (2026)
Мјера 1.1.1. Унапређење предузетничке инфраструктуре	Проценат инфраструктурне опремљености Индустријске зоне „Пољавнице“	50%	55%	70%
	Површина индустријске зоне „Пољавнице“ обухваћене регулационим планом (ha)	17	17	75
	Број активних предузећа у ИЗ „Пољавнице“	20	21	35
	Број запослених у предузећима лоцираним у индустријској зони „Пољавнице“	400	480	700
Мјера 1.1.2. Подршка оснивању и развоју привредних друштва и предузетничких радњи	Реализовани општински подстицаји за развој сектора МСП и samozapoшљавање годишње, (4-годишњи просјек) (KM)	50.423,00 (2018-2021)	47.450 (2021-2025)	160.000,00 (2022-2026)
	Број предузећа која користе систем подстицаја из Буџета општине (4-годишњи просјек)	10 (2018-2021)	6 (2021-2025)	25 (2022-2026)
	Број подржаних жена предузетница/власница/ директорица (4-годишњи просјек)	4 (2018-2021)	3 (2021-2025)	10 (2021-2025)
	Број отворених предузетничких радњи током године	62	40	75
	Број незапослених лица која су покренула бизнис	4	14	10
Мјера 1.1.3. Промоција инвестиционих потенцијала општине	Број привредних субјеката посјећених у оквиру програма постинвестиционе подршке у току године	5	6	10
	Број промотивних догађаја на којима су квалитетно представљени потенцијали општине	2	4	5
	Број израђених/ажурираних двојезичких примјерака промотивних летака	4	4	4
	Број организованих пословних сусрета дијаспоре годишње	1	0	1
	Број страних инвеститора на подручју општине	16	16	20
Мјера 1.2.1. Унапређење туристичке понуде креирањем привлачних туристичких производа заснованих на природи, спортско- рекреативним садржајима, култури и наслеђу	Број регистрованих објеката/лежаја за пружање услуге смјештаја у кућама за одмор, апартманима и собама за изнајмљивање	19 објеката/ 107 лежаја	55 објекта/ 351 лежаја	50 објеката/ 280 лежаја
	Број објеката/лежаја за пружање услуге смјештаја у хотелима, мотелима и хостелима	2 објекта/ 52 лежаја	2 објекта/ 52 лежаја	3 објекта/ 110 лежаја
	Број ауто/рафтинг кампова на подручју општине	0	0	1
	Израђена пројектно-техничка документација за развој нових туристичких микролокација на подручју општине годишње	Не	Не	Да
	Број реализованих инфраструктурних пројеката изградње /уређења туристичких микролокација на подручју општине у туризму (годишње)	0	0	2
	Покривеност туристичком сигнализацијом	60%	70%	100%
	Број центара за интерпретацију и продају локалних пољопривредних производа и традиционалних рукотворина -Кућа Поткозарја и Подгрмеча	0	1	1
	Израђена Стратегија развоја туризма са маркетинг стратегијом и интерпретацијским планом	Не	Не	Да
Мјера 1.2.2. Унапређење дестинацијског маркетинга и менаџмента	Број новосертификованх туристичких водича, скипера, спасилаца, планинара, рибочувара, ловочувара и сл.	0	0	25
	Број израђених урбанистичко-планских докумената за подручја од значаја за развој туризма	0	0	2 (Уна, Љешљани)
	Осмишљен модел подстицаја за пружаоце услуга у туризму	Не	Да	Да
	Реализовани подстицаји у туризму (KM)	0	0	50.000,00

Мјера 1.3.1. Повећање обима и продуктивности пољопривредне производње	Годишња производња млијека	3.745.380 l (2017-2021)	4.434.997,10 l (2025)	4.500.000 l (2022-2026)
	Површина на којој је заступљена ратарска производња (ha)	9.300	9.800	12.000
	Површина на којој је заступљена повртларска производња (ha)	1.500	1.600	2.000
	Површина на којој је заступљена воћарска производња (ha)	38	39	45
	Број кошница на подручју општине/годишња количина произведеног меда	3.836/40	3829 кошница/ 40 t	4.600/50
	Површина под пластеницима (ha)	1,2	1,25	1,5
	Број органских произвођача	1	1	2
	Број локација за наводњавање за које је израђена пројектна документација	2	2	2
Мјера 1.3.2. Повећање конкурентности и развој ланаца вриједности у пољопривредно- прехрамбеном сектору	Износ реализованих општинских подстицаја за биљну производњу, годишње, (KM)	77.694,00	61.654,19	150.000,00
	Износ реализованих општинских подстицаја за сточарску производњу –годишње (KM)	80.710,00	72.405,39	150.000,00
	Број спроведених едукација за пољ.произвођаче на годишњем нивоу	5	5	10
	Број подржаних пољ.сајмова/изложби (на подручју општине)	1	1	2
	Број активних пољопривредних задруга	4	4	11
Мјера 2.1.1. Изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре	Укупно реализована средства у изградњу и реконструкцију путева,улица и мостова годишње (KM/4-годишњи просјек)	1.387.268,00	1.266.319,35	1.500.000,00
	Укупна дужина свих путева на подручју Општине (km)	536,62	596,7	570
	Реконструисан мост преко ријеке Уне	Не	Не	Да
Мјера 2.1.2. Јачање капацитета локалне управе и мјесних заједница	Број пројеката /иницијатива имплементираних од стране савјета МЗ	0	0	5
	Број нових услуга електронске управе	0	0	3
	Број уведених софтверских рјешења у рад општинске управе	3	3	6
	Износ утрошених средстава у набавку рачунарске опреме за потребе општинске управе и мјесних заједница, годишње (KM)	5.202,49	9.555,22	20.000,00
	Редизајн званичних општинских web страница и увођење нових функционалности–корисници у средишту, нагласак на услугама	Не	Да	Да
	Утврђена нова визија МЗ-а и прилагођен регулаторни оквир у сврху оснаживања МЗ-а и реализације нове визије (Пројекат „Јачање улоге мјесних заједница у БиХ“)	Не	Да	Да
Изградња и реконструкција образовне инфраструктуре	Број дјеце која нису примљена у дјечији вртић због попуњености капацитета	34	33	0
	Број обновљених /адаптираних школских и предшколских објеката	0	3	10
	Број опремљених радионица/кабинета за практичну наставу	0	6	10
Мјера 2.2.2.2 Усклађивање образовних програма са захтјевима тржишта рада (успостава и развој институционалне сарадње између привредника, образовних институција и општине)	Број ученика и студената који се стипендирају из буџета Општине годишње	120	51	150
	Број уведених нових занимања са пратећим програмима према потребама МСП у посљедњих 5 година	9	4	13
	Број послодаваца код којих се изводи практична настава	0	0	5
	Проценат ученика који реализују практичну наставу код послодаваца (%)	0	0	20
	Број образовних програма за одрасле	5	6	10
	Израђен локални план запошљавања	Не	Не	Да

Мјера 2.2.3. Развој примарне здравствене заштите	Број пружених услуга (прегледа) у ЈЗУ Дом здравља	141.661	123.337	148.744
	Број одржаних едукативних радионица за становништво о значају превенције здравља	4	9	14
	Број набављених медицинских апарата	2	11	7
	Број здравствених радника са високом стручном спремом у ДЗ Нови Град (општа медицина, специјалисти, стоматолози, стручни сарадници медицинске струке)	18	19	22
	Објекат ЈЗУ Дом здравља адаптиран у складу са стандардом ЕЕ	Не	Не	Да
Мјера 2.2.4 Подршка рањивим категоријама становништва	Израђена стратегија социјалног становања општине Нови Град	Не	Не	Да
	Израђен Акциони план јачања система социјалне заштите и инклузије на подручју општине Нови Град	Не	Не	Да
	Израђен Gender акциони план за равноправност полова на подручју општине Нови Град 2023-2026	Не	Да	Да
	Број изграђених зграда социјалног становања	0	0	1
	Износ средстава дозначених из Буџета општине удружењима од инетерса годишње (КМ)	242.620,50	331.605,00	300.000,00
	Број волонтера ангажованих на пружању помоћи друштвено рањивим групама	0	15	30
	Формално-правна регистрација Дневног центра за дјецу у ризику	Не	Не	Да
	Број запослених стручних радика у Дневном центру за дјецу у ризику		0	3
	Број проширених права у социјалној заштити на подручју општине	2	3	6
	Број обновљених спортских терена и спортских објеката	0	2	5
Мјера 2.3.1. Развој културе и спорта на подручју општине	Објекат биоскопа реконструисан	Не	Не	Да
	Површина функционалног простора Библиотеке (м²)	142	142	300
	Број библиотечких јединица у Библиотеци	26.833	31.170	30.000
	Расходи за културно спортске и друге манифестације из буџета општине годишње 4-годишњи просјек (КМ)	55.511,00	144.945,00	70.000,00
	Стипендије за талентоване младе спортисте из буџета општине годишње (КМ)	4.000,00	0	10.000,00
	Грантови спортским организацијама и клубовима из буџета општине годишње -4-годишњи просјек (КМ)	239.719,00	340.300,00	270.000,00
	Број спортских клубова финансираних из буџета општине	14	18	17
	Период важења Програма развоја спорта	2019-2023	2019-2023	2024-2028
	Прибављена грађевинска и употребна дозвола за објекат Спортске дворане	Не	Не	Да
	Реконструисан кров на објекту спортске дворане	Не	Не	Да
	Саниран паркет у објекту спортске дворане	Не	Не	Да
	Израђена пројектна документација за реконструкцију гријања у објекту спортске дворане	Не	Не	Да
	Износ реализованих средстава из Буџета општине годишње за финансирање пројеката омладинских организација- (КМ)	6.325,00	5.000,00	15.000,00
	Период важења Омладинске политике	2019-2023	2019-2023	2024-2028
Мјера 2.3.2. Подршка програмима за унапријеђење положаја дјеце и младих	Грант за реализацију локалне волонтерске политике из буџета општине годишње	2.162,50	3.000	5.000,00
	Број реализованих пројеката Омладинске банке годишње	26	4	30
	Број реализованих пројеката невладиних и омладинских организација годишње	3	1	6
	Број покренутих микробизниса младих	0	3	2
	Износ реализованих средстава из Буџета општине за финансирање пројеката невладиних организација годишње (КМ)	7.750,00	10.000,00	15.000,00
Мјера 2.3.3. Подршка за рад и дјеловање локалних организација цивилног друштва	Број имплементираних пројеката формалних и неформалних група грађана и ОЦД-а	36	36	50
	Дигитална демократија- постављена паметна клупа с циљем формирања јединствене online мреже између невладиних организација и	Не	Да	Да

	других циљаних група (Пројекат „ЛИНК за сарадњу“)			
Мјера 2.4.1. Провођење мјера популационе политике	Формиран Фонд за подршку рјешавању стамбеног питања младих породица (КМ)	0	0	100.00,00
	Израђен Програм подршке рјешавању стамбеног питања младих породица	Не	Не	Да
	Број корисника Фонда	0	0	20
	Формиран Одбор за популациону политику као стручно савјетодавно тијело Скупштине општине Нови Град	Не	Не	Да
	Средства из Буџета општине усмјерена на мјере пронаталитетне политике (КМ)	94.989,00	264.006,00	208.000
Мјера 3.1.1. Редовно одржавање постојећих и изградња нових инфраструктурних објеката за заштиту од елементарних непогода и других несрећа	Број изграђених/ реконструисаних препумпних станица	0	0	4
	Број регулисаних корита површинских водотокова	3	3	4
	Број громобрана са уграђеним радиоактивним изотопом на подручју општине	4	0	0
	Број санираних клизишта на подручју општине	0	1	2
	Израђена студија за пречишћивач отпадних вода у ИЗ „Пољавнице“	Не	Не	Да
Мјера 3.1.2. Јачање локалних капацитета заштите и спасавања	Број набављених специјализованих возила заштите и спасавања	0	0	1
	Број новонабављених комплета личне опреме у складу са ватрогасним стандардима	0	10	10
	Број новонабављених комплета личне опреме за потребе ЦЗ	0	100	100
	Број обучених припадника ЦЗ и ТВСЈ	0	100	100
Мјера 3.1.3. Успостављање ефикасног и хуманог система за управљање популацијом паса луталица који ће осигурати сигурност и задовољство грађана	Израђен План збрињавања паса луталица на подручју општине Нови Град	Не	Не	Да
	Проценат збринутих у односу на укупан број невластничких паса на подручју општине (процјена)	50%	35%	80%
	Број збринутих паса луталица смјештањем у склоништа и удомљавањем (годишње)	57	18	100
	Реализована буџетска средства за збрињавање животиња годишње (КМ)	3.168,00	3.771,64	>6.000,00
	Број кампања о значају стерилизације паса	0	0	2
Мјера 3.1.4. Унапређење експертске и правне борбе против изградње Центра за збрињавање РАО на Трговској гори	Склопљен међуопштински споразум на нивоу слива ријеке Уне, по питању заштите животне средине борбе против изградње центра за збрињавање РАО на Трговској гори	Не	Да	Да
	Израђена студија у вези психосоцијалних и економских аспеката изградње за збрињавање РАО на Трговској гори	Не	Не	Да
	Израђена студија у вези безбједоносних аспеката изградње за збрињавање РАО на Трговској гори	Не	Да	Да
	Број објава у БиХ медијима у вези борбе против изградње Центра за збрињавање РАО на Трговској гори (видео материјал, интервјуи, репортаже, чланци сл.)	0	191	50
Мјера 3.2.1. Унапређење капацитета за збрињавање чврстог отпада и рециклажу	% домаћинстава у руралним насељима обухваћен системом организованог прикупљања отпада	16	15	>40
	Дефинисана локација за формирање трансфер станице, за одвожење отпада на планирану Регионалну депонију у Приједору	Не	Не	Да
	Количина селективно прикупљеног и продатог отпада, t/годишње	100	88	1000
	Израђен План управљања отпадом општине	Не	Не	Да
Мјера 3.2.2. Подршка кориштењу обновљивих извора енергије и	Број ЛЕД лампи у односу на укупан број лампи у систему јавне расвјете	287/2144	1.150/2.144	870/2144
	Израђена студија предизводљивости за развој система даљинског гријања у Новом Граду	Не	Не	Да
	Број постављених соларних клупа и стабала	0	1	5 (3+2)
	У Правилник о јавним набавкама општине уврштен критеријум „зелене јавне набавке“ као инструмент заштите животне средине	Не	Да	Да

енергетске ефикасности	Израђена пројектна документација за реконструкцију и енергетску обнову зграде Општине	Не	Не	Да
Мјера 3.3.1	Број израђених нових пројеката водоснабдијевања	0	1	10
Развој система водоснабдијевања	Број реализованих пројеката водоснабдијевања	0	4	10
	% домаћинстава у општини који имају квалитетно регулисано водоснабдијевање питком водом	48,78	52	60
Мјера 3.3.2. Развој система збрињавања и пречишћавања отпадних вода	km новоизграђене канализационе мреже	0	0	15
	km реконструисане канализационе мреже	0	0	20
	Број домаћинстава прикључених на канализациону мрежу	2.500	3.198	3.000
	Израђен пројекат анализе исплативости и могућности раздвајања површинских и отпадних вода са аспекта изградње пречишћивача	Не	Не	Да
	Број израђених нових пројеката за изградњу/реконструкцију канализационе мреже	0	0	10
	Израђена анализа постојећег стања септичких и осочних јама	Не	Не	Да
	Израђена анализа система одводње отпадних вода на подручју општине и план мјера за приоритетне локације	Не	Не	Да
Мјера 3.4.1. Ажурирање и израда просторно-планске документације и спречавање нелегалне градње	Ажурирани и усвојени регулациони планови за подручје ИЗ Пољавнице, подручја "Бања Љешљани"	Не	Не	Да
	Израђен и усвојен просторни план посебне намјене –Парк природе „Уна“	Не	Не	Да
	Број спроведених кампања против нелегалне градње	0	0	1
Мјера 3.4.2. Успостава система за стратешко управљање јавном имовином	Израђен План управљања имовином Општине Нови Град,	Не	Да	Да
	Број донесених/ ажурираних аката у вези успоставе система за стратешко управљање јавном имовином	0	2	10
	Израђена стратегија развоја ГИС-а општине	Не	Не	Да
	Успостављене евиденције, базе података и регистри имовине са релевантним, потпуним и поузданим подацима и информацијама-Регистар имовине	Не	Не	Да
	Успостављен систем контроле, анализирања и извјештавања о управљању имовином	Не	Не	Да
	Примици Буџета општине за нефинансијску имовину–КМ	87.885,00	975.883,00	105.000,00
Мјера 3.4.3. Промоција и заштита природних добара и одрживо кориштење ресурса	Израђен ЛЕАП општине	Не	Не	Да
	Израђена студија инвентаризације (пописа) биолошке разноврсности (фауне, флоре и станишта) у сливу Уне	Не	Не	Да
	Број публикација, брошура и инфо табли о природним добрима	0	2	10
	Број истраживања који штите, промовишу и чине доступном природна добра	0	0	2
	Број реализованих пројеката изградње/обнове зелене инфраструктуре	0	0	5
	Број нових парковских стабала и алејног дрвећа, ком	0	5	300

5. Преглед планираних и остварених финансијских средстава у 2025.години

Стратешки циљ/ Приоритет/Мјера	Планирано 2025 (КМ)			Реализовано 2025 (КМ)			% Реализације
	Буџет	Екстерни извори	Укупно	Буџет	Екстерни извори	Укупно	
Стратешки циљ 1 КОНКУРЕНТНА ЛОКАЛНА ЕКОНОМИЈА КРОЗ ИНТЕНЗИВИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ПОВЕЋАЊЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ	471.750	2.255.000	2.726.750	368.885,72	2.876.074,08	324.4959,80	119%
1.1. Приоритет: Побољшати капацитете и конкурентност малих и средњих предузећа, уз сталан раст запослености	92.700	670.000	762.700	58.272,67	342.655,72	400.928,39	52,57%
1.1.1. Мјера: Унапређење предузетничке инфраструктуре	0	500.000	500.000	0	0	0	0%
1.1.2. Мјера: Подршка оснивању и развоју привредних друштава и предузетничких радњи	82.200	170.000	252.200	49.668,67	342.655,72	392.324,39	155,56%
1.1.3. Мјера: Промоција инвестиционих потенцијала општине	10.500	0	10.500	8.604	0	8.604	81,94%
1.2. Приоритет: Позиционирати општину Нови Град као дестинацију за одмор и рекреацију на отвореном развојем интегрисане и препознатљиве туристичке понуде	48.250	35.000	83.250	48.224,64	0	48.224,64	87,20%
1.2.1 Мјера: Унапређење туристичке понуде креирањем привлачних туристичких производа заснованих на природи, спортско-рекреативним садржајима, култури и наслеђу	29.800	15.000	44.800	30.175	0	30.175	67,35%
1.2.2 Мјера: Унапређење дестинацијског маркетинга и менаџмента	18.450	20.000	38.450	18.049,64	0	18.049,64	46,94%
1.3. Приоритет: Унаприједити производњу уз постизање већег степенa интензивности и продуктивности у пољопривредној производњи	330.800	1.550.000	1.880.800	262.388,41	2.533.418,36	2.795.806,77	148,65%
1.3.1. Мјера: Повећање обима и продуктивности пољопривредне производње	97.000	1.540.000	1.637.000	75.906	2.518.019,40	2.593.925,40	158,46%
1.3.2. Мјера: Повећање конкурентности и развој ланаца вриједности у пољопривредно- прехранбеном сектору	233.800	10.000	243.800	186.482,41	15.398,96	201.881,37	82,81%

Стратешки циљ 2 ПОБОЉШАН КВАЛИТЕТ ЖИВОТА СВИХ ГРАЂАНА И СТВАРАЊЕ ДРУШТВА ЈЕДНАКИХ МОГУЋНОСТИ	6.354.732	4.580.000	10.934.732	6.667.110,3	9.946.614,83	16.613.725,09	151,94%
2.1. Приоритет: Унаприједити јавну инфраструктуру, те квалитет и ефикасност јавних услуга у руралним и урбаним подручјима општине	1.152.920	1.070.000	2.222.920	690.910,74	20.000,00	710.910,74	31,98%
2.1.1. Мјера: Изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре	707.831	1.070.000	1.777.831	628.345,87	20.000,00	648.345,87	36,47%
2.1.2. Мјера: Јачање капацитета локалне управе и мјесних заједница	445.089	0	445.089	62.564,87	0	62.564,87	14,06%
2.2. Приоритет: Побољшати квалитет и доступност услуга у области образовања, здрав. и соц. заштите	3.817.389	2.280.000	6.097.389	4.518.701,82	8.668.614,83	13.187.316,65	216,28%
2.2.1. Мјера: Изградња и реконструкција образовне инфраструктуре	135.513	0	135.513	186.073,74	0	186.073,74	137,31%
2.2.2. Мјера: Усклађивање образовних програма са захтјевима тржишта рада	114.000	0	114.000	98.700	0	98.700	86,58%
2.2.3. Мјера: Развој примарне здравствене заштите	218.901	20.000	238.901	270.555,18	67.041	337.596,18	141,31%
2.2.4. Мјера: Подршка рањивим категоријама становништва	3.348.975	2.260.000	5.619.025	3.963.372,9	8.601.573,83	12.564.946,72	223,61%
2.3. Приоритет: Развој културе и спорта, те стварање стимулативног амбијента за развој цивилног сектора	1.119.723	30.000	1.149.723	1.193.491,7	58.000	1.251.491,7	108,85%
2.3.1. Мјера: Развој културе и спорта на подручју општине	1.081.523	17.000,00	1.098.523	1.167.191,7	50.000,00	1.217.191,7	110,80%
2.3.2. Мјера: Подршка програмама за унапријеђење положаја дјеце и младих	31.200	13.000	44.200,00	16.300,00	8.000,00	24.300,00	54,98%
2.3.3. Мјера: Подршка за рад и дјеловање локалних организација цивилног друштва	7.000,00	0	7.000,00	10.000	0	10.000	142,86%
2.4. Приоритет: Ублажити негативне демографске трендове и изградити подстицајно окружење за породицу и младе	264.700	1.200.000	1.464.700	264.006	1.200.000	1.464.006,00	99,95%
2.4.1. Мјера: Провођење мјера популационе политике	264.700	1.200.000	1.464.700	264.006	1.200.000	1.464.006,00	99,95%
Стратешки циљ 3 ОЧУВАНА ЖИВОТНА СРЕДИНА УЗ РАЦИОНАЛНО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И УНАПРИЈЕЊЕНУ ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ	2.179.794	1.972.750	4.152.544	1.830.401,7	464.473,13	2.294.874,82	55,26%

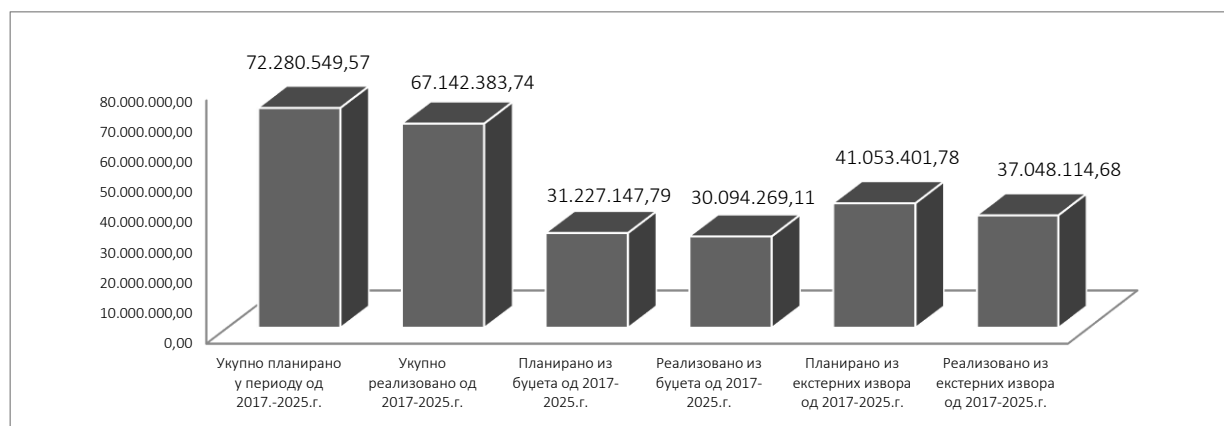
3.1. Приоритет Унаприједити систем заштите и спасавања од природних катастрофа и других несрећа	509.458	961.500	1.470.958	884.808,41	464.473,13	1.349.281,54	91,73%
3.1.1. Мјера: Редовно одржавање постојећих и изградња нових инфраструктурних објеката за заштиту од елементарних непогода и других несрећа	436.118	891.500	1.327.618	843.140,35	388.473,13	1.231.613,48	92,77%
3.1.2. Мјера: Јачање локалних капацитета заштите и спасавања	57.340,00	0	57.340,00	31.120,54	0	31.120,54	54,27%
3.1.3. Мјера: Успостављање ефикасног и хуманог система за управљање популацијом паса луталица	16.000	0	16.000	10.547,52	0	10.547,52	65,92%
3.1.4. Мјера: Унапређење експертске и правне борбе против изградње Центра за збрињавање РАО на Трговској гори	0	70.000	70.000	0	76.000	76.000	108,57%
3.2. Приоритет Ефикасно управљање отпадом и енергијом	365.000	0	365.000	375.735,85	0	375.735,85	102,94%
3.2.1. Мјера: Подршка кориштењу обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности	365.000	0	365.000	375.735,85	0	375.735,85	102,94%
3.3. Приоритет: Побољшати јавни систем водоснабдијевања, систем сакупљања, одвођења и третмана комуналних отпадних вода	768.384	1.011.250	1.779.634	257.840,75	0	257.840,75	14,49%
3.3.1. Мјера: Развој система водоснабдијевања	768.384	0	768.384,00	257.840,75	0	257.840,75	33,56%
3.3.2. Мјера: Развој система збрињавања и пречишћавања отпадних вода	0	1.011.250	1.011.250	0	0	0	0%
3.4. Приоритет Ефикасно управљање простором, јавном имовином и животном средином	536.952	0	536.952	312.016,68	0	312.016,68	58,11%
3.4.1. Ажурирање и израда просторно-планске документације и спречавање нелегалне градње	50.000	0	50.000	0	0	0	0%
3.4.1. Мјера: Успостава система за стратешко управљање јавном имовином	0	0	0	0	0	0	51,20%
3.4.2. Мјера: Промоција и заштита природних добара и одрживо кориштење ресурса	486.952	0	486.952	312.016,68	0	312.016,68	64,08%
УКУПНО:	9.006.276	8.807.750	17.814.026	8.866.397,72	13.287.162,04	22.153.559,71	124,36%

Табела 17: Преглед планираних и остварених финансијских средстава по секторима у 2025.години:

Сектор/ Стратешки циљ	Планирано у 2025.години (КМ)			Реализовано у 2025.години (КМ)			% извршења
	Буџет	Екстерни извори	Укупно планирано	Буџет	Екстерни извори	Укупно реализовано	
Економски сектор/ Стратешки циљ 1	471.750	2.255.000	2.726.750	368.885,72	2.876.074,08	3.244.959,80	119%
Друштвени сектор/ Стратешки циљ 2	6.354.732	4.580.000	10.934.732	6.667.110,30	9.946.614,83	16.613.725,09	151,94%
Сектор заштите животне средине/ Стратешки циљ 3	2.179.794	1.972.750	4.152.544	1.830.401,70	464.473,13	2.294.874,82	55,26%
УКУПНО	9.006.276	8.807.750	17.814.026	8.866.397,72	13.287.162,04	22.153.559,71	124,36%

Извор података: Табела реализације пројеката, Годишњи извјештај о раду Начелника општине и Општинске управе Општине Нови Град за 2025. годину

Графикон 1: Планиране и реализоване финансијске вриједности, у периоду од 2017-2025.године, КМ:

Извор података: Табела реализације пројеката, Планови и извјештаји имплементације Стратегије 2017-2025

6. Допринос циљевима одрживог развоја

Циљеве одрживог развоја (Sustainable Development Goals – SDGs) чини скуп од 17 међусобно повезаних циљева, који представљају глобални оквир усвојен у оквиру Агенде 2030 од стране Уједињених нација, са циљем да се подстакне економски раст, социјална праведност и заштита животне средине.

Према УН-овом Извјештају о одрживом развоју за 2024.годину, Босна и Херцеговина заузима 50. мјесто од укупно 167 земаља у испуњавању циљева за одрживи развој, са индексом од 74%. Републички завод за статистику Републике Српске редовно објављује показатеље који се односе на Републику Српску, а од маја 2025.године доступан је портал о Индикаторима одрживог развоја Републике Српске (<https://sdg.rzs.rs.ba/>) којима се прати испуњеност SDG циљева.

Иако су SDG циљеви дефинисани на глобалном нивоу, њихова имплементација зависи у великој мјери од активности на локалном нивоу. У Босни и Херцеговини су утврђена три правца одрживог развоја – добра управа и управљање јавним сектором, паметан раст и друштво једнаких могућности, као и двије хоризонталне теме –улагање у људски капитал и принцип “нико не смије бити искључен”. Наведени правци одрживог развоја, као и хоризонталне теме, на одговарајући начин су рефлектоване кроз процес израде Ревидиране стратегије развоја општине Нови Град 2023-2026, те као таква она доприноси остварењу сва три правца одрживог развоја. Сходно томе, Ревидирана стратегија развоја општине Нови Град усклађена је са SDG циљевима, а провођење

Ревидиране стратегије уједно представља и провођење Оквир за реализацију циљева одрживог развоја у Босни и Херцеговини. Анализом остварених резултата по стратешким циљевима и приоритетима у 2024. години утврђено је да су исти допринијели имплементацији свих развојних праваца из Оквир за реализацију циљева одрживог развоја у Босни и Херцеговини, што је презентирано у наставку.

Развојни правац: Добра управа и управљање јавним сектором

Овај развојни правац усмјерен је на подршку вертикалној и хоризонталној интеграцији кроз усклађивање развојних и секторских стратегија са Оквиром за реализацију Циљева одрживог развоја. Добра управа и управљање јавним сектором од кључног су значаја за одрживи развој у Босни и Херцеговини у будућности. Тренутно су добра управа и управљање јавним сектором суочени с великим бројем изазова и препрека, које су резултат друштвено-економског контекста. За њихово рјешавање, власти на свим нивоима би требале примијенити акцелераторе и покретаче наведене у овом развојном правцу. У оквиру развојног правца Добра управа и управљање јавним сектором у 2024. години кроз имплементацију Ревидиране стратегије развоја општине Нови Град реализоване су мјере из сва 3 стратешка циља .

Акцелератор 1.1: Ефикасан, отворен, инклузиван и одговоран јавни сектор

У извјештајном периоду, општина Нови Град је остварила значајан напредак у унапређењу ефикасности, транспарентности и одговорности јавне управе, у складу са принципима доброг управљања и одрживог развоја. Ове активности директно доприносе реализацији Циља 16 (Мир, правда и снажне институције) и Циља 5: Родна равноправност, као и хоризонталним принципима „нико не смије бити искључен“ и „улагање у људски капитал“.

Транспарентност и дигитализација

Редизајнирана званична интернет страница општине Нови Град (www.opstina-novigrad.com) омогућава систематизован, приступачан и транспарентан увид у рад општинских органа, укључујући документацију од јавног значаја, буџетске и планске акте, као и информације о процесима јавних консултација и расправа. Унапређене функционалности омогућавају грађанима, пословном сектору и другим заинтересованим странама лакши приступ информацијама, активније учешће у доношењу одлука и коришћење електронских услуга. Посебан напредак остварен је у области дигитализације услуга за привреду, кроз омогућавање електронске регистрације пословних субјеката (<https://www.opstina-novigrad.com/invest/zapocnite-posao/#elektronskaregistracijaposlovnihsubjekata>), Ова иницијатива значајно је допринијела смањењу административних баријера, скраћењу процедуралног времена и подстицању предузетништва.

Унапређење административне ефикасности

У оквиру одређивања за јачање институционалне ефикасности и примјену принципа добре управе, општина Нови Град је наставила са примјеном система управљања квалитетом ISO 9001, чиме се осигурава досљедност, стандардизација и континуирано унапређење у раду органа управе. Увођењем дигиталних алата за интерно управљање предметима и праћење рјешавања захтјева, значајно је смањено вријеме обраде и повећана транспарентност процедура. Паралелно са тим, унапређени су услови за пословање кроз имплементацију BFC SEE стандарда (Business Friendly Certification in South East Europe), који представља регионално признат оквир за оцјену и сертификацију општина са повољним пословним окружењем. Успјешна примјена овог стандарда резултирала је поједностављеним процедурама за инвеститоре, бржим административним поступцима и бољом институционалном подршком за привредне субјекте.

Обуке и јачање институционалних капацитета

У извјештајном периоду, Општина Нови Град је систематски улагала у континуирано стручно усавршавање запослених у општинској управи. Организован је низ обука и радионица у сарадњи са

институцијама као што су Влада Републике Српске, Пољопривредни факултет Универзитета у Бањој Луци Савез општина и градова Републике Српске, Савез рачуновођа и ревизора Републике Српске, Привредна комора Републике Српске, UNDP, USAID, Folke Bernadotte ACADEMY, Мозаик фондација и др. Спроведене су обуке о успостављању система управљања имовином, јачању улоге мјесних заједница у Босни и Херцеговини, унапређењу социјалних услуга у заједници, прописима буџетског рачуноводства, прописима у јавним набавкама, кризном менаџменту, финансијском управљању и контроли, управљању ризицима и др. Поред интерних обука, запослени су подстицани да учествују у програмима учења кроз мреже размјене искустава, што омогућава усвајање добрих пракси и регионално умрежавање.

Акцелератор 1.2.: Владавина права, сигурност и основна права

Општина Нови Град препознаје да стабилне институције засноване на владавини права, заштити основних права и осигурању безбједности представљају темељ ефикасне, транспарентне и одговорне управе. У том смислу, активности спроведене у извјештајном периоду доприносе реализацији овог акцелератора, али и ширем правцу добре управе, с фокусом на изградњу повјерења између грађана и институција.

Стање безбједности и кривична активност

Полицијска станица Нови Град, спровела је систематску анализу јавне безбједности на подручју општине Нови Град током 2025. године. Резултати показују да је укупно стање безбједности оцијењено као задовољавајуће, са позитивним помацима у смањењу криминалитета. У односу на 2024. годину, евидентирано је смањење броја кривичних дјела за 11,5%, што указује на тенденцију снижења криминалних активности. Истовремено, укупна расвјетљеност кривичних дјела достигла је високи ниво од 87,4%, што одражава ефикасан рад полицијских органа у истрази и процесуирању прекршаја. Међутим, у области јавног реда и мира примјеђен је пораст од 2,6% нарушавања јавног реда и мира, док је број саобраћајних незгода повећан за 18,8% у поређењу са претходном годином. Ови подаци указују на потребу унапређења превентивних мјера и појачане контроле у циљу смањења ових ризичних појава.

Превентивне активности

У циљу унапређења безбједносне културе и превенције криминалитета, Полицијска станица Нови Град је током 2025. године наставила са реализацијом активности у оквиру пројекта „Рад полиције у заједници“. Сарадња са образовним установама била је усмјерена на подизање свијести младих о важности поштовања закона, превенцији насиља, злоупотребе дрога и безбједности у саобраћају. Поред тога, остварена је континуирана координација са општинским инспекцијским службама, Аутомато друштвом „Уна“ и Форумом за безбједност општине Нови Град, као међусекторским тијелом за планирање и надзор активности у области безбједности. Оваква сарадња доприноси цјеловитом приступу рјешавању локалних безбједносних изазова, посебно у домену превенције малољетничке деликвенције, насиља у породици и саобраћајне културе. У оквиру наведених партнерстава реализована су предавања, јавне кампање и теренске активности, чиме је ојачана превентивна функција полиције и подигнута безбједносна свијест међу грађанима.

Борба против корупције и заштита људских права

Општина Нови Град је у циљу превенције и борбе против корупције успоставила институционални оквир који обухвата примјену Плана интегритета („Службени гласник општине Нови Град“, број 14/17), као интерног антикорупцијског документа. Поред тога, Начелник општине је донио Упутство о поступању са пријавом корупције и обезбјеђењу заштите лица која пријављују корупцију („Службени гласник општине Нови Град“, број 15/17), којим су прецизно регулисани начини подношења пријава корупције, поступање са пријавама, као и мјере заштите права пријавиоца. Пријава се може поднијети путем редовне поште на адресу Општине Нови Град, путем електронске поште на службену мејл адресу Начелника Општине или усмено на записник код овлашћеног лица у Општинској управи, што указује на опредјељеност локалне управе за транспарентно и одговорно

поступање. Истовремено, Општина континуирано ради на јачању капацитета јавне управе за поступање у складу са принципима доброг управљања, поштовања људских права, једнакости и недискриминације.

Акцелератор 1.3: Отпорност на катастрофе

Општина Нови Град континуирано унапређује своје капацитете за превенцију, припрему и одговор на природне и технолошке катастрофе, у циљу заштите становништва, имовине и животне средине. Географски положај и хидрографске карактеристике подручја (ријеке Уна и Сана и њихове притоке) чине ову општину подложном поплавама, те је изградња и јачање отпорности на катастрофе препозната као приоритет у локалним развојним и безбједносним политикама.

Јачање отпорности на катастрофе и заштита инфраструктуре у Новом Граду

Општина Нови Град улаже у јачање отпорности на катастрофе кроз санацију и реконструкцију критичне инфраструктуре. Санација и реконструкција препумпне станице „Град“ у Новом Граду – представља један од кључних инфраструктурних пројеката општине. За прву фазу пројекта укупне вриједности 1.074.599,01 КМ, Компензациони фонд Републике Српске је 2023. године одобрио средства у износу од 787.424,00 КМ, од чега је током 2024. године реализовано 420.813,90 КМ. Током 2025. године завршена је прва фаза пројекта, при чему су средства Компензационог фонда износила 366.610,57 КМ, а суфинансирање Општине Нови Град 287.174,54 КМ. Истовремено је започета и друга фаза пројекта, која је још увијек у току, за шта је средствима Општине Нови Град финансирано 411.051,40 КМ. Такође, 2025.године реализован је и пројекат „Санација клизишта у Улици Кнеза Лазара“, која се састојала од изградње потпорног зида у дужини од 35 метара и висине од 3 метра ради стабилизације активне клизне масе. Укупна вриједност пројекта износи 98.932,91 КМ.

Општина сарађује са Folke Bernadote академијом на оснаживању локалних заједница за партиципативно управљање климатским изазовима, што доприноси акцелератору отпорности на катастрофе у региону, а у 2025.години су реализоване обук, едукације и презентација добрих пракси из области прилагођавања климатским промјенама у СЗ БиХ, те је организована и 5-дневна студијска посјета Шведској о климатским промјенама и инклузивним процесима управљања, у оквиру које су успостављени контакти са више различитих институција и организација из Краљевине Шведске у чијем дјелокругу рада је прилагођавање климатским промјенама и обавјештавање и информисање јавности.

Спречавање изградње одлагалишта радиоактивног отпада на Трговској гори

У контексту технолошких ризика, Општина је ангажована на спречавању изградње одлагалишта радиоактивног отпада на локацији Трговска гора. Експертски тим Босне и Херцеговине је током 2025. године наставио континуиран рад на свим кључним аспектима везаним за Трговску гору. Активности институција Републике Српске и Општине Нови Град су биле усмјерене на техничко и научно праћење процеса у Хрватској, разумијевање ризика за животну средину и становништво, те пружање подршке државним институцијама у међународним процедурама. Представник Општине Нови Град активно је учествовао у раду Експертског тима, доприносећи увидима са терена, информацијама о радовима у Хрватској, контакту са становништвом и анализама утицаја на локални развој. Ова сарадња омогућила је Тиму да прати стање на локацији са посебном пажњом на промјене које би се могле одразити на територију БиХ. Током 2025. године институције Републике Српске и Општина Нови Град остале су међу најактивнијим актерима у процесу праћења и реаговања на активности Хрватске. Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС координисало је комуникацију између ентитетских органа, државних институција и локалних заједница, прикупљало информације о свим релевантним дешавањима у Хрватској и припремало стручне осврте који су служили као основа за институционално дјеловање. Начелник општине активно је представљао локалну заједницу у медијима, на стручним скуповима и у оквиру Експертског тима БиХ, инсистирајући на потреби да се глас локалног становништва јасно чује у свим државним процесима. Геолошка истраживања спроведена 2024. и 2025. године на територији Новог Града додатно су оснажила улогу општине у техничком дијелу процеса. Упркос комплексности међудржавних процедура и

динамичном политичком окружењу, институције Републике Српске и Општина Нови Град остале су досљедне у ставу да је планирана изградња Центра за збрињавање радиоактивног отпада на Трговској гори неприхватљива.

Развојни правац: Паметни раст

Паметни раст има за циљ осигурати претварање иновативних и продуктивних идеја у производе и услуге које могу створити високоплаћена радна мјеста и убрзати економски раст те, у исто вријеме, очувати природни капитал и смањити друштвене неједнакости. Одржавање макроекономске стабилности, јачање тржишта и унапређење управљања економијом (и у јавном и у приватном сектору) предуслови су за експанзију предузетништва, компанија са снажним растом, иновација које ефикасно користе ресурсе, дигитализације и економских активности заснованих на знању.

Акцелератор 2.1: Јачање повољног окружења за предузетништво и иновације за производњу добара високе додатне вриједности за извоз

Општина Нови Град посвећено ради на креирању и унапређењу повољног пословног окружења које подстиче предузетништво и иновације. У складу са овим, локална управа је спровела низ активности усмјерених на олакшавање пословних процеса, јачање капацитета предузетника и привлачење инвестиција.

Јачање повољног пословног окружења

У 2025. години, Општина Нови Град је наставила процес ресертификације за међународни BFC SEE сертификат – признање које потврђује испуњеност строгих критеријума у области унапређења пословне климе, административне ефикасности, транспарентности, дигитализације услуга и одрживог развоја. Акредитационо тијело за BFC SEE Програм, на основу одлуке Регионалног савјета од 11. августа 2025. године, потврдило да Општина Нови Град испуњава све критеријуме Програма сертификације градова и општина са повољним пословним окружењем у југоисточној Европи, у складу са стандардом BFC SEE Едиција IV, освојивши 96,19 од максималних 100 процентних поена. Од свих 10 сертифицираних општина и градова из Републике Српске (Бијељина, Градишка, Источна Илиџа, Лакташи, Нови Град, Приједор, Прњавор, Теслић, Брод и Бањалука), Нови Град се по броју поена налази на 2. мјесту, иза Градишке, која је освојила 2,28 процентна поена више. Општина Нови Град је први BFC SEE сертификат стекла 2019. године по III Едицији стандарда, а нова сертификација потврдила је континуитет високих резултата, институционалну зрелост и стабилну сарадњу са привредом. Министрица управе и локалне самоуправе Републике Српске је у Бањој Луци Начелнику општине Нови Град свечано уручила сертификат 11. новембра 2025. године на конференцији „Партнерство – инвестиције – одрживи развој“, коју је организовала Привредна комора РС. Замјенику начелника Општине Нови Град сертификат је накнадно уручен 27. новембра 2025. године у Београду, у оквиру међународне конференције „CORE Days 2025 – Више од профита: Друштвени утицај ESG-а“, коју је реализовао NALED (Национална алијанса за локални економски развој) уз подршку Шведске и партнера из мреже CORE Partnership

Подршка малим и средњим предузећима

Подршка запошљавању и развоју локалних малих и средњих предузећа са циљем унапређења конкурентности привредних субјеката, унапређења производње и извоза и нових запошљавања, обезбјеђена је путем финансијске подршке Владе Републике Српске, Завода за запошљавање Републике Српске, Инвестиционо развојне банке Републике Српске и Општине Нови Град. Републички подстицаји за привредна друштва и предузетнике у 2025. години додијељени су за 2 пословна субјекта од стране Министарства енергетике и рударства РС (62.392,59 KM), 11 пословних субјеката од стране Министарства привреде и предузетништва РС (159.308,97 KM), а од Министарства рада и борачко-инвалидске заштите РС и ЈУ Завод за запошљавање РС за 18 лица (106.810, 00 KM). Програм додјеле новчаних подстицаја за подршку сектору малих и средњих предузећа у 2025. години Општина Нови Град је спроводила на основу Правилника о условима и

начину остваривања новчаних подстицаја за унапређење пословања малих и средњих предузећа („Службени гласник општине Нови Град“, број 3/23) и Правилника о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за подршку новооснованих привредних друштава и предузетника („Службени гласник општине Нови Град“, број 5/22). По основу наведених правилника, додијељена су средства за 7 привредних субјеката, у укупном износу од 40.474,17 КМ. Финансијско учешће привредних субјеката у овој категорији подстицаја је било у укупном износу од 53.169,74 КМ, што резултира укупном вриједношћу свих реализованих пројеката у износу од 88.092,74 КМ без обрачунатог ПДВ-а, односно 103.068,50 КМ са ПДВ-ом. Уз подршку Општине Нови Град и Фондације Мозаик, подржана су и 2 микробизниса младих: "BEAUTY STUDIO" Драгана Кењало с.п. Нови Град за набавку савремених технологија које се користе у козметологији и комерцијално пољопривредно газдинство „Узгајивачница паса Мачак“ за узгој ловачких паса „Алпски брак јазавичар" и „Њемачки ловни теријер".

Дигитализација пословног окружења

Значајан напредак остварен је и у дигитализацији пословног окружења. Редизајн званичне веб странице општине и увођење електронске регистрације пословних субјеката омогућили су бржи и приступачнији приступ административним услугама, што је олакшало започињање и развој бизниса.

Повећање инвестиција у предузетничку инфраструктуру

Општина Нови Град је препознала значај обезбеђења инфраструктуре за подстицање нових инвестиција у индустријској зони. Пошто у дијелу зоне обухваћеном регулационим планом Општина није имала земљиште у свом власништву, Скупштина општине је 06.10.2021. године донијела одлуку о куповини непокретности – земљишта у катастарској општини Пољавнице у укупној површини од 2 ха, како би се обезбиједиле слободне парцеле за будуће инвеститоре. У циљу припреме овог земљишта за инвестиције, завршена је процедура израде комплетне пројектно-техничке документације за инфраструктурно уређење Индустријске зоне Пољавнице. Пројекат уређења и развоја Индустријске зоне, са укупном вриједношћу од 2.344.648,00 КМ, кандидован је за Програм јавних инвестиција Републике Српске кроз јединствен информациони систем за управљање јавним инвестицијама Републике Српске(PIMIS).

Мобилизација потенцијала дијаспоре

Током 2025. године, Општина Нови Град реализовала је низ активности усмјерених на јачање веза са својом дијаспором и мобилизацију њених потенцијала. Представници Општине активно су учествовали на трећењем дружењу Новљана у Новом Саду, 20. дружењу Новљана у Београду, пријем представника из братских општина своје и Бач у оквиру обиљежавања Дана општине – Петровдана, те посјета општини Бач поводом Дана ослобођења општине Бач и манифестације Дани европске баштине – Дани Бача 2025

Акцелератор 2.2.: Повећање инвестиција у инфраструктуру

У 2025. години, Општина Нови Град је наставила са континуираним улагањима у развој локалне инфраструктуре, у циљу побољшања услова живота становништва, подстицања привредне активности и обезбјеђења услова за нове инвестиције. Реализоване инвестиције у 2025.години износе укупно 1.917.360,32 КМ, и то за: изградњу и реконструкцију путева, улица и мостова 251.499,69 КМ, водоснабдијевање 1.375.033,80 КМ, образовање: 110.000,03 КМ, културу и спорт: 114.548,23 КМ и остало: 66.278,57 КМ.

Акцелератор 2.3: Побољшање приступа и квалитета образовања и обуке

У оквиру стратешког опредјељења Општине Нови Град да системски унапређује приступ и квалитет образовања, током 2025. године реализован је низ значајних пројеката и активности

усмјерених на проширење капацитета, унапређење инфраструктуре и подршку ученицима и студентима.

Нови капацитети у предшколском васпитању

У области образовања, Општина Нови Град је у 2025. години реализовала пројекат реконструкције спортског терена код Основне школе „Вук Караџић“ у вриједности од 93.074,74 КМ, који је обухватио уклањање старе подлоге, одводњу оборинских вода, насипање, постављање асфалтне и берго подлоге и уградњу рефлектора. Такође, промјеном намјене пословног простора отворен је нови простор Дјечијег вртића "Пчелица Маја", са новом групом за дјецу узраста од 3 до 4 године, што представља један од кључних стратешких пројеката Општине.

Подршка раду образовних установа

Рад образовних установа (предшколских, основношколских и средњошколских) на подручју општине Нови Град подржан је и са 1.408.580,31 КМ. Такође, претходне године су за Програм јавних инвестиција Републике Српске путем јединственог информационог система за управљање јавним инвестицијама (ПМИС) кандидовани пројекти: „Енергетска ефикасност ОШ Вук Караџић у Новом Граду“ укупне вриједности од 1.026.111,00 КМ и „Унапријеђење приступа образовању на подручју општине Нови Град“ (који подразумева набавку комуналних возила и машина за одржавање сеоских и руралних саобраћајних комуникација и набавку два аутобуса за превоз ученика) укупне вриједности од 899.496,00 КМ. Иако ови пројекти још увијек нису реализовани, ове активности одражавају посвећеност Општине у унапређењу квалитета и приступа образовању, што доприноси остварењу циљева одрживог развоја

Рад образовних установа (предшколских, основношколских и средњошколских) на подручју општине Нови Град подржан је и са 1.408.580,31 КМ. Такође, претходне године су за Програм јавних инвестиција Републике Српске путем јединственог информационог система за управљање јавним инвестицијама (ПМИС) кандидовани пројекти: „Енергетска ефикасност ОШ Вук Караџић у Новом Граду“ укупне вриједности од 1.026.111,00 КМ и „Унапријеђење приступа образовању на подручју општине Нови Град“ (који подразумева набавку комуналних возила и машина за одржавање сеоских и руралних саобраћајних комуникација и набавку два аутобуса за превоз ученика) укупне вриједности од 899.496,00 КМ. Иако ови пројекти још увијек нису реализовани, ове активности одражавају посвећеност Општине у унапређењу квалитета и приступа образовању, што доприноси остварењу циљева одрживог развоја.

Стипендије

Подршка ученицима и студентима обезбијеђена је и кроз стипендије ученицима и студентима у укупном износу од 84.700,00 КМ

Акцелератор 2.4: Зелени раст и чиста енергија

У складу са глобалним климатским обавезама и домаћим стратешким документима, Општина Нови Град је у 2025. години наставила с реализацијом мјера које подржавају енергетску транзицију, отпорност на климатске промјене, унапређење квалитета животне средине и зелени привредни раст.

Чланство у Споразуму градоначелника за климу и енергију

Општина је од 2019. године потписница Споразума градоначелника за климу и енергију, чиме се обавезала на смањење емисија гасова стаклене баште за најмање 40% до 2030. године. У том контексту, Скупштина општине је 2021. године усвојила Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама (SECAP).

Обновљиви извори и енергетска ефикасност

Изграђено је и реконструисано 12 система јавне расвјете са савременом, енергетски ефикасном ЛЕД технологијом, што је доприноси смањењу емисије угљен-диоксида. Истовремено, издато је 28 еколошких дозвола за изградњу соларних електрана на територији општине, чиме је подстакнута производња чисте и обновљиве електричне енергије. Укупно је 8 предузећа регистровано за производњу електричне енергије, што указује на раст интересовања и инвестирања у зелену енергетику у локалној заједници. Ове активности у складу су са Акционим планом одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама (SECAP) Општине Нови Град, који предвиђа смањење емисије гасова стаклене баште и повећање удела обновљивих извора у енергетском миксу до 2030. године.

Партнерство за климатску сигурност и адаптација на климатске ризике

Општина Нови Град успоставила је сарадњу са са Folke Bernadotte Akademijom (FBA) Шведском агенцијом за мир, сигурност и развој на реализацији програма „Партиципативни процеси и климатска сигурност у региону Крајине“. Циљ програма је оснаживање ЈЛС и локалних организација цивилног друштва за рад са партиципативним процесима за рјешавање изазова које намећу ефекти климатских промјена. У 2025. години су реализоване обуке, едукације и презентација добрих пракси из области прилагођавања климатским промјенама у СЗ БиХ, те је организована и 5-дневна студијска посјета Шведској о климатским промјенама и инклузивним процесима управљања, у оквиру које су успостављени контакти са више различитих институција и организација из Краљевине Шведске у чијем дјелокругу рада је прилагођавање климатским промјенама и обавјештавање и информисање јавности.

Акцелератор 2. 5: Паметно управљање природним ресурсима и животном средином

У складу са опредјељењем за зелени раст, одрживи развој и превенцију трансграничних еколошких ризика, Општина Нови Град наставила је активна дјеловања у циљу спречавања изградње Центра за збрињавање радиоактивног отпада на локацији Черкезовац (Трговска гора) у Републици Хрватској. Планирана изградња одлагалишта представља озбиљан трансгранични еколошки ризик, с обзиром на близину ријеке Уне и насељених мјеста у општини. Ова опасност препозната је као приоритетно питање од јавног интереса, које захтијева системско и организовано дјеловање. У том смислу, Општина Нови Град, у сарадњи са институцијама на свим нивоима власти, академском заједницом и цивилним друштвом, активно подржава научна истраживања и институционално умрежавање ради заштите права грађана на здраву животну средину. Циљ је онемогућити реализацију пројекта који је у супротности са принципима одрживог развоја и представља потенцијалну претњу по животну средину и здравље становништва.

Поред ових активности, у сарадњи са невладиним и другим организацијама реализоване су бројне акције, истраживања, предавања, кампање и едукације с циљем подизања свијести и практичне заштите животне средине. Међу значајнијим активностима издвајају се:

- Међународни дан екологије душе — акција чишћења и уређења града;
- Радионице о електронском отпаду у средњим школама и организовано прикупљање електричног и електронског отпада у сарадњи са Удружењем грађана „Green Team“ Нови Град и компанијом „MS-ENGINEERING“ д.о.о. Нови Град.

Одрживо управљање водама – системи за наводњавање

Изградња система за наводњавање на подручју општине Нови Град, у оквиру којег је планирана изградња система за наводњавање на ширем локалитету насеља Равнице и Рудице. Идејно рјешење урађено је за 200 ha површине, док се главни пројекат односи на 60 ha, по 30 ha у Равницама и Рудицама, на парцелама у приватном власништву. Пројекат се суфинансира средствима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске путем кредитних средстава Свјетске банке, гдје Општина Нови Град финансира израду техничке документације и суфинансира 10% вриједности извођених радова. У току 2025. године извршена је Ревизија Главног пројекта наводњавања на ширем локалитету насеља Равнице и Рудице.

Рационалнија употреба земљишта, воде и енергије у пољопривредној производњи

Пројекат Развој сеоског предузетништва и пољопривреде (Rural Enterprises and Agricultural Development Project-READP) финансираног из зајма Међународног фонда за пољопривредни развој (International Fund for Agricultural Development-IFAD) у склопу којег је закључен Споразум о суфинасирању уговора „Испорука пластеника“ између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Јединице за координацију пољопривредних пројеката (APCU), Општине Нови Град и Пољопривредне задруге „Агронова“. Укупна вриједност пројекта износи 83.640,00 КМ, од чега Општина Нови Град учествује у суфинасирању у износу од 24.192,00 КМ, Пољопривредна задруга „Агронова“ у износу од 20.352,00 КМ и APCU у износу од 39.096,00 КМ од укупне вриједности пројекта. Пројектом је предвиђена додјела укупно 21 пластеника, од чега је 2024.године додијељено 10, а 2025.године 11 пластеника појединачне вриједности од 3.900,00 КМ.

Развојни правац: Друштво једнаких могућности

Друштво једнаких могућности као развојни правац постоји како би се потакло испуњење принципа „Нико не смије бити искључен“. Овај правац је уско повезан с реформом управе и бржим растом прихода и запошљавања, те се фокусира на унапређење система социјалне и здравствене заштите, како би се на бољи начин заштитили они који су суочени с највећим ризиком од сиромаштва и рањивости (нпр. старије особе, особе с инвалидитетом, становници удаљених руралних подручја, етничке мањине и одређене групе жена и дјеце) с циљем јачања социјалне кохезије.

Акцелератор 3.1: Унапређење политика социјалне заштите

Општина Нови Град је током 2025. године наставила да реализује мјере социјалне подршке усмјерене на најугроженије категорије становништва. У 2025.години минимално 9,54% становништва било је у стању неке социјалне потребе. Укупно издвојена средства из Буџета општине за основна права социјалне заштите у 2025.г. износила је 3.963.372,89КМ за 1.436 корисника (додатак за помоћ и његу другог лица, новчана помоћ, лична инвалидна, једнократна помоћ, здравствено осигурање).

Пружање подршке рањивим женама и развоју интересаног програма социјалне заштите је пројекат који се реализује на основу Споразума о сарадњи са Удружењем “Жене са Уне”. Циљ пројекта је развој интегрисаног модела социјалне заштите кроз успоставу локалних партнерстава која ће адресирати проблеме социјалне укључености рањивих група жена у БиХ, те јачање капацитета релевантних институција и организација у пружању подршке овим групама. Укупна вриједност пројекта је 550.000,00 ЕУР, а за иницијативе на подручју општине Нови Град издвојено је 20.000,00 ЕУР (16.500,00 ЕУР- грант средства у оквиру пројекта, 3.500,00 ЕУР- средства Општине Нови Град).

Акцелератор 3.2: Активација и запошљавање са фокусом на рањиве категорије

Општина Нови Град у 2025. години наставила је са интензивним активностима усмјереним на активацију и запошљавање рањивих категорија становништва, кроз бројне програме и пројекте који имају за циљ унапређење економске инклузије и побољшање животних услова најугроженијих.

„Иницијатива за побољшање социјално-економске ситуације жена из руралних подручја кроз сет специфичних интервенција- ЗАПОСЛИ СЕ“ је пројекат који су финансирале ЕУ и Шведска, а реализовала Међународна организација рада у БиХ, а на подручју општине Нови Град реализован је на основу Меморандума о сарадњи између Општине Нови Град и Развојне агенције града Приједора „ПРЕДА“. Осим општине Нови Град, у пројекту су учествовали и Приједор, Оштра Лука и Крупа на Уни. Наведени пројекат је обухватио 250 корисника, а крајњи резултат су радна мјеста за 50 жена. Пројектом су биле обухваћене четири линије подршке: обуке у компанијама, формалне обуке у образовним институцијама, samozapoшљавање и подстицаји послодавцима. Са подручја општине

Нови Град, у пројекту су учествовала 2 послодавца која су остварила подстицај за запошљавање 4 нова радника, у укупном износу од 9.144,16 КМ.

Поред тога, кроз пројекат „Омладинска банка“ подржани су микробизниси младих, са додјељеним средствима од укупно 6.000 КМ, уз пружање менторске подршке која омогућава развој и одрживост пословних идеја младих предузетника.

Такође, финансијска подршка за развој локалних предузећа, обезбјеђена је додјелом републичких подстицаја за 31 субјекат са територије општине, што је додатно допринијело развоју локалне економије и запошљавању.

Све наведене активности одражавају посвећеност Општине Нови Град у стварању услова за инклузиван и одржив развој, са посебним нагласком на рањиве групе становништва, као кључне актере у процесу економске и социјалне стабилности.

Акцелератор 3.3: Ефикасна здравствена заштита за све

Овај SDG акцелератор има за циљ обезбјеђење равноправног приступа квалитетним, доступним и праведно распоређеним здравственим услугама. Фокус је на јачању здравствених капацитета, смањењу неједнакости и заштити рањивих група. У Општини Нови Град, овај акцелератор се реализује кроз унапређење здравствене инфраструктуре и услуга, доприносећи побољшању здравственог стања и квалитета живота становништва у складу са циљевима одрживог развоја.

Једна од кључних мјера било је увођење ЈЗУ „Дом здравља“ Нови Град у локални трезор Општине од 01.01.2025.г., што је омогућило свеобухватније и ефикасније финансијско управљање у сектору примарне здравствене заштите. Током године реализован је широк спектар активности усмјерених на јачање капацитета примарне здравствене заштите, модернизацију опреме и унапређење услова за пружање здравствених услуга. Укупно реализована средства из Буџета општине износе 290.984,18 КМ, од чега се износ од 162.795,00 КМ односи на набавку санитетског возила и 102.692,00 КМ на набавку медицинске опреме. Такође, донирана је и лабораторијска опрема у вриједности од 67.041,00 КМ од стране Турске агенције ТИКА.

Акцелератор 3. 4: Побољшање инклузивности образовних система

Овај SDG акцелератор треба осигурати једнак приступ образовању и подршку за дјецу и младе са потешкоћама у развоју, дјецу и младе који долазе из економски и социјално угрожених категорија, односно промовисати потребу стандардизованог приступа, како би сва дјеца и млади имали исте могућности и шансе. С тим у вези, допринос овом акцелератору остварен је кроз:

- Суфинансирање превоза ученика и субвенција превозницима за нерентабилне ђачке линије, у оквиру чега су реализована средства у износу од 71.300,00 КМ за субвенцију превозницима за нерентабилне ђачке линије, те 146.276,00 КМ за суфинансирање превоза ученика,
- Једнократне новчане помоћи за полазак дјеце у школу, у износу од 4.410,00 КМ,
- Суфинансирање набавке уџбеника, у износу од 4.000,00 КМ.

Хоризонталне теме“ Људски капитал за будућност“ и принцип „Нико не смије бити искључен“

Општина Нови Град посвећено гради и унапређује људски капитал као основу одрживог развоја и социјалне кохезије, кроз бројне програме усмјерене на образовање, здравље, економску инклузију и равноправност. Сви грађани, без обзира на социјални статус, пол, старост или могућности, имају приступ подршци и ресурсима који им омогућавају достојанствен и пун живот.

Људски капитал за будућност

Општина Нови Град препознаје демографске изазове као кључни фактор који утиче на одрживи развој и активност становништва. У складу са Програмом економских реформи Републике Српске програмом Владе Републике Српске 2025–2027. године, у којем је демографска обнова један од стубова, Општина спроводи низ мјера усмјерених на подршку породицама и подстицање рађања. У 2025. години реализоване су активности као што су текући грантови појединцима у оквиру пронаталитетне политике, подршка удружењу „4 и више дјеце – Сара“, финансијска помоћ за процедуру асистирање репродукције, суфинансирање превоза ученика, једнократне новчане помоћи за полазак у школу, као и подршка набавци уџбеника и издавање „поносних картица“ за треће и свако наредно дјете. Укупан износ средстава из буџета општине за ове мјере у 2025. години износио је 264.006,00 КМ, што свједочи о посвећености локалне управе у стварању повољних услова за живот младих породица и јачању демографског потенцијала.

Принцип „Нико не смије бити искључен“

У складу са овим принципом, Општина Нови Град реализује бројне мјере за социјалну укљученост рањивих и маргинализованих група. Пружање подршке рањивим женама и развоју интересаног програма социјалне заштите је пројекат који се реализује на основу Споразума о сарадњи са Удружењем „Жене са Уне“. Циљ пројекта је развој интегрисаног модела социјалне заштите кроз успоставу локалних партнерстава која ће адресирати проблеме социјалне укључености рањивих група жена у БиХ, те јачање капацитета релевантних институција и организација у пружању подршке овим групама. Укупна вриједност пројекта је 550.000,00 ЕУР, а за иницијативе на подручју општине Нови Град издвојено је 20.000,00 ЕУР (16.500,00 ЕУР- грант средства у оквиру пројекта, 3.500,00 ЕУР- средства Општине Нови Град).

У 2025. години обезбијеђена су средства за: субвенцију ЈУ „Дом за старија лица Нови Град“ у Деветацима- 170.678,00 КМ, а подржана су и удружења која заступају интересе осјетљивих категорија становништва са укупно 344.225,00 КМ. Поред подршке удружењима, Општина Нови Град је у 2025.г. директно подржала осјетљиве категорије становништва, и то преко текућих помоћи ратним војним инвалидима и породицама погинулих бораца са 50.000,00 КМ, текућих дознака пензионерима са 45.640,00 КМ, те дознака грађанима за рјешење стамбених питања породица погинулих бораца, ратних војних инвалида, бораца и социјално угрожених лица у износу од 20.000,00 КМ.

Рад Центра за социјални рад, који пружа помоћ лицима када се нађу у стању социјалне потребе, се већим дијелом финансира из буџета Општине Нови Град, за шта је у 2025.г. обезбијеђено 3.910.068,00 КМ, од чега је 3.194.241,00 КМ намијењено за дознаке грађанима које се исплаћују из буџета општине.

Унапређење комуналне инфраструктуре и стамбених услова у повратничким насељима: у оквиру чега је реализован пројекат „Санација и асфалтирање путних дионица у повратничким насељима Урије и Доњи Агићи“ укупне вриједности од: 45.079,47 КМ, а који су суфинансирале Општина Нови Град износом од 25.079,00 КМ и Министарство за људска права и избјеглице БиХ 20.000,00 КМ.

Уређење комуналне инфраструктуре у ромском насељу Рога (фаза 2)-изградња и реконструкција јавне расвјете укупне вриједности од 35.217,70 КМ.

Изградња куће за породицу Вукота је пројекат подржан средствима Министарства за људска права и избјеглице БиХ. Изграђен сигуран и функционалан дом за породицу Вукота, чиме су створени услови за стабилнији живот, побољшано стамбено окружење континуирану институционалну подршку. Укупна вриједност пројекта износи 109.010,48 КМ, од чега је 56.345,48 КМ суфинансирано средствима Општине, а 52.665,00 КМ средствима Министарства за људска права и избјеглице БиХ.

Такође, социјална подршка за преко 1.400 корисника и бесплатни оброци у Јавној кухињи доприносе смањењу сиромаштва и повећању квалитета живота најугроженијих. Оваквим приступом, Општина Нови Град јача темеље инклузивног развоја, обезбеђујући да свака особа има шансу за развој својих потенцијала и пуноправно учешће у друштву, у складу са глобалним циљевима одрживог развоја.

7. Допринос спровођењу стратешких циљева Републике Српске

Законом о стратешком планирању и управљању развојем (“Службени гласник Републике Српске”, број 63/21) уређује се област стратешког планирања и управљања развојем на републичком и локалном нивоу у Републици Српској. На основу Закона о стратешком планирању и управљању развојем, Влада Републике Српске је донијела двије уредбе – Уредбу о стратешким документима у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске”, број 94/21) и Уредбу о спроведбеним документима у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске”, број 08/22).

Наведеним законом прописана је обавеза доношења Стратегије развоја Републике Српске, као кровног документа развоја, којим се дефинишу визија, приоритети, стратешки циљеви и мјере за одрживи друштвени, економски и еколошки развој Републике Српске. У складу са тим, процес израде Стратегије одрживог развоја Републике Српске за период 2024-2030.године је у току, а тренутно је на <https://srpska2030.rs/> доступан Нацрт стратешке платформе са приједлогом визије и стратешких циљева :

- Стратешки циљ 1: Омогућити пуни развој људских потенцијала и обезбиједити једнаке могућности за све,
- Стратешки циљ 2: Подстаћи развој конкурентне економије засноване на паметној специјализацији, иновацијама и дигитализацији,
- Стратешки циљ 3: Осигурати одрживо управљање природним ресурсима у функцији економског развоја и заштите животне средине уз изградњу друштва отпорног на климатске промјене,
- Стратешки циљ 4: Унаприједити ефикасност, одговорност и транспарентност јавне управе уз поштовање владавине права и осигурања безбједности свих грађана.

Општина Нови Град доприноси спровођењу Закона о стратешком планирању и управљању развојем кроз усаглашавање локалних стратешких и спроведбених докумената са законском регулативом, који су у потпуности у складу са тренутно доступним Нацртом стратешке платформе Стратегије одрживог развоја Републике Српске за период 2024-2030.године.

Поред тога, активности и пројекти Општине Нови Град усклађени су и са осталим важним стратешким документима Републике Српске, чиме се подржавају кључни развојни правци на нивоу Републике Српске:

- **Програм економских реформи Републике Српске 2025–2027. године-** у области конкурентности, Општина Нови Град је унапредила услове пословања подржавајући развој малих и средњих предузећа, јачајући пољопривредну производњу и развијајући туристичку понуду. У области одрживости и отпорности, реализовани су пројекти модернизације и изградње путне инфраструктуре, у складу са циљевима Зелене агенде. У области људског капитала и социјалних политика, унапређени су квалитет и доступност услуга социјалне и здравствене заштите, што доприноси бољем квалитету живота становника и стабилности локалне заједнице.
- **Стратегија развоја малих и средњих предузећа (2021-2027)-** кроз подршку оснивању и развоју предузетништва, унапређење предузетничке инфраструктуре, организовање обука и семинара за јачање капацитета предузетника и пољопривредних произвођача, пружање финансијских подстицаја, промоцију локалних производа, подстицање иновација и дигитализације, као и кроз побољшање сарадње између локалне управе, привреде и образовних институција.
- **Стратегија привлачења страних инвестиција у Републику Српску за период 2021-2027.-** стварање повољног окружења за инвеститоре кроз локалне инфраструктурне пројекте и брзу административну подршку, промоција потенцијала општине као атрактивне дестинације за инвестиције у индустрију и туризам.
- **Стратегија запошљавања Републике Српске (2021-2027)-** кроз организацију програма за укључивање младих и незапослених лица у локалне развојне иницијативе, као и кроз сарадњу са образовним институцијама ради усклађивања образовних профила са актуелним потребама тржишта рада. Ове активности имају за циљ јачање капацитета радне снаге, смањење незапослености и побољшање економске укључености најрањивијих група у локалној заједници.

- **Стратегија развоја индустрије Републике Српске за период 2021-2027.г.-** кроз унапређење индустријске инфраструктуре и улагање у инфраструктуру у Индустријској зони, подршку локалним предузећима, административну подршку инвеститорима и промоцију инвестиционог потенцијала.
- **Стратегија развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Српске за период 2021-2027.г.-** кроз спровођење мјера које подржавају повећање обима и продуктивности пољопривредне производње, модернизацију инфраструктуре и унапређење управљања пољопривредним земљиштем, као и подстицаје за примјену савремених технологија у производњи. Посебна пажња посвећена је развоју ланаца вреијдности и повезивању произвођача са прерађивачким капацитетима. Општина такође реализује активности усмјерене на заштиту природних ресурса и одрживу употребу земљишта и вода, те подржава иницијативе за ревитализацију руралних подручја кроз обнову инфраструктуре и подстицање демографске стабилности. Институционална подршка, усклађена са законодавним оквиром и унакрсним приоритетима, доприноси стварању повољног окружења за одржив и инклузиван развој пољопривреде и руралних заједница.
- **Стратегија развоја туризма Републике Српске за период 2021–2027.г.-** Општина унапређује туристички производ кроз побољшање приступачности, проширење смјештајних капацитета, коришћење природних ресурса и спортско-рекреативних садржаја, те диверзификацију туристичких активности. Такође, подржава развој дестинацијског маркетинга путем циљане промоције са циљем ублажавања сезоналности и повећања посјећености.
- **Стратегија развоја трговине Републике Српске за период 2022-2028. г.-** кроз подршку развоју локалних пословних субјеката, унапређење услова за предузетништво и мале бизнисе, организовање сајма и промоције традиционалних производа, као и кроз сарадњу са регионалним трговинским ланцима ради побољшања приступа тржишту,
- **Стратегија развоја предшколског, основног и средњег васпитања и образовања Републике Српске за период 2022–2030. г.-** кроз улагања у инфраструктуру образовних установа и обезбјеђивање једнаког приступа образовању свим категоријама ученика, укључујући дјецу са сметњама у развоју, дјецу из социјално осјетљивих породица и припаднике мањинских заједница, путем бесплатног превоза, стипендија, прилагођених програма подршке и партнерске сарадње са центрима за социјални рад, школама и невладиним организацијама.
- **Стратегија развоја локалне самоуправе у Републици Српској за период 2023-2029-** кроз унапређење управљачких капацитета, повећање ефикасности и транспарентности јавне администрације, јачање учешћа грађана у доношењу одлука и развој дигиталних услуга, као и кроз континуирану сарадњу са републичким институцијама и развој локалних политика које одговарају потребама становништва,
- **Омладинска политика Републике Српске 2023-2027. –** кроз развој програма и пројеката усмјерених на подршку младима, мјере усмјерене на подршку запошљавању и предузетништву младих, подршку волнтеризму, промоцију учешћа младих у процесима доношења одлука, те унапређење услова за образовање, запошљавање и рекреацију.
- **Стратегија развоја енергетике Републике Српске до 2035. године-** кроз подстицање и реализацију пројеката енергетске ефикасности, промоцију коришћења обновљивих извора енергије и унапређење локалне инфраструктуре. Општинска политика усмјерена је ка смањењу емисије штетних гасова, рационалном коришћењу енергетских ресурса и подршци иновацијама у области енергетике,
- **Стратегија заштите животне средине Републике Српске 2022. – 2032 -** кроз имплементацију мјера заштите и унапређења квалитета животне средине, управљање отпадом, заштиту ваздуха и вода, као и развој зелене инфраструктуре.

8. Закључци и препоруке

Укупно планирана средства за период од 2017-2025.г. износе 72.280.549,57 КМ. Од почетка реализације Стратегије до сада, укупно је реализовано 67.142.383,74 КМ, што чини 92,89% од укупно планираних средстава у периоду од 2017-2025.године.

У структури вриједности укупног броја планираних пројеката/мјера за период од 2017.-2025.године, 31.227.147,79 КМ (43,20%) је предвиђено из општинског буџета, док је 41.053.401,78 КМ (56,80%) предвиђено из екстерних извора финансирања.

Када је ријеч о структури реализованих средстава у периоду од 2017.-2025.године, вриједност од 30.094.269,11 КМ је реализована из општинског буџета (96,37% у односу на план) док је 37.048.114,68 КМ реализовано из екстерних извора (90,24% у односу на план).

Ажурираним акционим планом за спровођење Ревидиране стратегије развоја Општине Нови Град за период 2024. – 2026. године, у 2025.години планирана је реализација 27 мјера укупне вриједности од 17.814.026,00 КМ. У структури вриједности укупног броја планираних мјера за 2025.годину, 9.006.276,00 КМ (50,56 %) је предвиђено из општинског буџета, док је 8.807.750,00 КМ (49,44 %) предвиђено из екстерних извора финансирања.

Укупно реализована средства у 2025.години износе 22.153.559,71 КМ, што чини 124,36% у односу на планирана средства у 2025.години. Када је ријеч о структури реализованих средстава у 2025.години, вриједност од 8.866.397,72 КМ је реализована из општинског буџета (98,45% у односу на план) док је 13.287.162,04 КМ реализовано из екстерних извора (150,86% у односу на план).

Посматрајући реализацију финансирања према секторима у 2025.години, уочавамо да је највећи степен реализације остварен код сектора друштвеног развоја (Стратешки циљ 2) - 151,94%, потом економског развоја (Стратешки циљ 1) -119%, док степен реализованих средстава у сектору и у сектору заштите животне средине (Стратешки циљ 3) износи 55,26%.

Ако посматрамо проценат извршења индикатора стратешких циљева у 2025.годину у односу на циљне вриједности 2026.године, уочавамо да је просјечан проценат извршености индикатора стратешких циљева у 2025.години у односу на циљне вриједности 2026.године износи 63,04%, и то за Стратешки циљ 1- 57,41%, за Стратешки циљ 2- 72,67%, и за Стратешки циљ 3- 57,87%.

У домену запажања о оствареном квалитету системског управљања развојем битно је нагласити:

- Скупштина општине Нови Град је усвојила Ревидирану стратегију развоја општине Нови Град за период 2023. – 2026. године дана 27.03.2023.године доношењем Закључка број 02-022-34/23 (Службени гласник општине Нови Град, број 03/23), што је дало основ и подлогу за израду обавезних пратећих спроведбених докумената,
- Ревидирана стратегија развоја општине Нови Град за период 2023. – 2026. године, као и сва спроведбена документа Општине су усклађена са Циљевима одрживог развоја (SDG) и стратешким документима на нивоу Босне и Херцеговине и Републике Српске. Усклађеност дефинисаних циљева, приоритета и мјера са Оквиром циљева одрживог развоја у БиХ и стратешким документима вишег реда, упућује Општину на стално праћење имплементације Ревидиране стратегије, чија реализација доприноси наведеним циљевима,
- Ажурирани акциони план за спровођење Ревидиране стратегије развоја Општине Нови Град за период 2024. – 2026. године, (број: 01-052-86/24), у складу са чланом 26. тачка 5. Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској, донио је Начелник општине дана 22.03.2024.године,
- Носилац израде Извјештаја о спровођењу Ревидиране стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2025.годину је Одсјек за управљање развојем, који у општини Нови Град обавља функцију јединице за управљање развојем. Извјештај је припремљен у сарадњи са свим унутрашњим организационим јединицама општинске управе, а сви начелници одјељења и шефови одсјека у Општинској управи учествују у процесима управљања развојем општине (планирање, припрема, имплементација) и осигуравају сарадњу службе којом руководе,
- Подаци који су коришћени приликом израде Извјештаја о спровођењу Ревидиране стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2025.годину прикупљани су континуирано од релевантних организационих јединица Општинске управе, одговорних за реализацију и праћење имплементације пројеката/мјера, као и од релевантних екстерних партнера, односно јавних установа и предузећа која су дефинисана као носиоци имплементације одређених стратешких

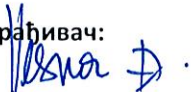
пројеката или активности, те су кориштени и подаци званичних извора (домаће статистичке институције, извјештаји и сл.) као и подаци са којима Одсјек за управљање развојем располаже и које је прикупио у непосредним контактима са надлежним институцијама,

- У погледу изградње механизма сарадње са приватним сектором, Општина Нови Град сарађује са битним актерима и његује јавно-приватни дијалог кроз различите активности, а првенствено кроз сарадњу са Привредним савјетом. Привредни савјет општине Нови Град постоји од 2013. године, а у 2025. години одржане су 3 сједнице Привредног савјета, на којима се разговарало о питањима од значаја за привреду.

У погледу препорука за унапређење системског управљања развојем, неопходно је следеће:

- Благовремено покретање потребних активности за израду спроведбених докумената: Упутство за средњорочно планирање рада Општине Нови Град, Средњорочни план рада Начелника општине и Општинске управе Општине Нови Град, Годишњи план рада Начелника општине и Општинске управе Општине Нови Град, Годишњи извјештај о раду Начелника општине и Општинске управе Општине Нови Град, Акциони план за спровођење стратешких докумената и Годишњи извјештај о спровођењу стратешких докумената,
- Све планиране активности у Средњорочном и Годишњем плану рада, за које је предвиђено финансирање из Буџета, планирати Буџетом општине,
- Квалитетну и благовремену припрему пројектних приједлога за аплицирање на доступне екстерне изворе финансирања. За одређене пројекте који подразумевају извођење инфраструктурних радова, неопходна је припрема одређене документације (елаборати, идејни пројекти, главни пројекти, програми, студије изводљивости). Стога је неопходан плански приступ односно неопходно је благовремено планирати средства у буџету за израду недостајуће пројектне документације,
- Унапређење капацитета кроз континуирану обуку и усавршавање у области управљања пројектима и финансијског планирања,
- Скупштина општине је усвојила Извјештај о спроведеном финалном вредновању Стратегије развоја општине Нови Град за период од 2017-2026. године, Закључак број 02-022-232/25 од 25.12.2025.године, у складу са методологијом дефинисаном Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 63/21). Вредновање Стратегије треба се заснивати на критеријумима (релевантност, дјелотворност, учинак, утицај и одрживост) дефинисаним у члану 19. став 3. Уредбе о стратешким документима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/21),
- Начелник општине је 20.05.2026.године донио Одлуку о изради Стратегије развоја општине Нови Град за период од 2027-2033.године (број: 01-052-208/26), с обзиром да вријеме важења Ревидиране стратегије развоја општине Нови Град 2023-2026 истиче крајем 2026.године. Завршетак израде и усвајање Стратегије развоја општине Нови Град за период од 2027-2033.године планирао је за децембар 2026.године.

Обрађивач:

Одсјек за управљање развојем

Број: 01-052-224/26

Датум: 01.06.2026.

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ:

Мирослав Дрљача, дипл.инж.шум.